

Hamarosan lesz költségvetés

A megkésett projekteket kell idén kivitelezni

Fotó: Nagy Tibor

Mezősámsond község költségvetési tervezetét összeállították, kifüggesztették a polgármesteri hivatalban, elfogadására március végén kerül sor. Milyen fontosabb tételeket tartalmaz a költségvetés, milyen beruházásokat terveznek idén? – erről Pánczél Szilamér, a község alpolgármestere számolt be lapunknak.

Mezey Sarolta

Leaszfaltozzák a madarasi utat, és felújítják az iskolát

– A költségvetés tartalmazza a működési költségeket, a projektek önrészt, fejlesztéseket. Idén legfontosabb teendőnk befejezni azokat a munkálatokat, amelyek halasztódtak. Még hátravannak az országos településfejlesztési

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Nem kívánt szobrok sorsa a Kárpát- medencében

Március 20-án a marosvásárhelyi Vártemplom Gótikus termében bemutatják a Vértelen vértanúk – Kárpátországi szobrok, emlékművek, emlékhelyek című kötetet, amelyet a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete jelentetett meg.

4.

Bach műveit éneklik

Közel egy hónapon át éneklik megyénkben is Johann Sebastian Bach koráljait a Bach Mindenkinke Fesztivál keretében.

5.

A romániai nyugdíjfolyósítás feltétele

Az új romániai nyugdíjtörvénnyel változott a külföldön letelepedett romániai nyugdíjasok életbenléti igazolása is. Közeledik a március 31-i határidő, amíg az érintettek igazolhatják, hogy életben vannak.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Alkalmazás a két világból

Kaáli Nagy Botond

A hét végén elkészült a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház első applikációja. Az intézmény ki is küldte az erről szóló közleményét, így a részletekről ott olvashatnak, e vezércikkben inkább az app jelentőségéről és a fejlesztéshez vezető útról lesz szó. Mert nagyszerű dolog egy ilyen nagy múltú, az idén a nyolcvanadik évadát ünneplő, nemzetközi szakmai szinten is elismert kulturális intézményt így módon is beemelni a huszonegyedik századba, és ezzel a fiatalabb generációk érdeklődési körébe is helyezni. És milyen nagy dolog, hogy volt egy cég, amely biztosította az ehhez való emberanyag egy részét, egy egyesület, amely ezt tető alá hozta, és több mint ötven önkéntes IT-szakember, akik megvalósították. És a megvalósítás igen jó, családias hangulatban zajlott, holott emberpróbáló munka volt: tavaly, a november 23-ról 24-re virradó napo(ko)n az applikációt tervező, fejlesztő és megvalósító szakemberek egy programozási maratonra gyűltek össze – stílusosan – a színház Underground termébe, ahol kávé és süti várta őket, és ahol (inspiráló környezetben) elkészítették az applikációt.

Persze, a színház sem tétlenkedett – az ajándékba kapott appért cserébe különleges, számukra megtervezett kulisszajárásra hívták őket az intézmény színészei, munkatársai: meglátogatták a különböző műhelyeket, felpróbálhatták a jelmezeket, majd színészként is kipróbálhatták magukat – a protokollteremben, illetve a nagyszínpadon olvasópróbát/felolvasószínházat szerveztek számukra, amelyeknek szereplői természetesen ők voltak. Köztudott, hogy az IT-ágazatban tevékenykedők nagy része kimondottan kedveli a színház világát. Nekem is több barátom van, akik számítástechnikai

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

26

SZERDA

6:15

5:02

18:43

14:54

A nappal hossza:

12 óra 28 perc

Ma EMÁNUEL,

holnap HAJNALKA, LÍDIA napja

Az év 85. napja,

hátravan 280 nap

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet:

max.: 18 °C

min.: 6 °C

napár

Isten éltesse!

HAJNALKA: magyar eredetű nő név, 19. századi alkotás a hajnal szóból, egyben virágnév is.

LÍDIA: görög eredetű bibliai név. Jelenléte: az ókori kis-ázsiai Lüdiából származó nő.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. március 25.

1 €	4,9754 lej
1 \$	4,5966 lej
100 Ft	1,2498 lej
1 g arany	446,9489 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Költők városa – Marosvásárhely

Ezzel a címmel indult szépirodalmi sorozat a Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezésében. Havonta egy alkalommal négy-öt, Marosvásárhelyhez szorosán kötődő költő – összesen 42 alkotó – kerül bemutatásra a sorozat keretében, amelynek ötlet- és házigazdája Nagy Attila. Közreműködnek Kilyén Ilka és Kilyén László színművészek. A sorozat második rendezvényét március 26-án, szerdán 18 órától tartják.

Visszatekintés Sajgó Ilona egyéni tárlatán

Újra marosvásárhelyi közönsége elé lép Sajgó Ilona textilművész. Egyéni kiállítása március 27-én, csütörtökön 17 órakor nyílik meg a Bernády Házban. Tárlatának Az alkotási folyamat szépsége címet adta, és visszatekintés több mint fél évszázada kibontakoztatott művészi pályájára. Legutóbb a koronavírus-járvány első évében méretkezett meg ugyanitt, felmutatva alkotói törekvései kettősségét. Most szintén kerek évforduló készíti, hogy szervesen összefonódó festészete és díszítőművészete fontosabb állomásait válogatott szőnyegekkel és akrilképekkel tükrözze. Munkásságát a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

Kamarazeneest és szimfonikus hangverseny

Március 26-án, szerdán 19 órától a Tiberius vonósnégyes kamarazeneestjére várják a klasszikus zene kedvelőit a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermébe. Meghívott: Haáz Márton fuvolaművész. A nagyerdemű Mozart-műveket hallgathat. 27-én, csütörtökön 19 órától szimfonikus koncertre kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Remus Grama vezényli. Marius Boldea fiatal zongoraművész Beethoven 5. Esz-dúr „Imperial” című zongoraversenyét játssza. A hangverseny második részében Beethoven 6. F-dúr „Pastorale” szimfóniáját hallhatja a közönség. Jegyek a filharmónia jegypénztárában, online az Eventbook honlapján kaphatók.

Dolgoznak a Dózsa György utcában

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal felhívja a gépkocsivezetők figyelmét, hogy március 31-ig munkálatokat végeznek a Dózsa György utcában, ezért óvatosságra intik a gépkocsivezetőket. A munkálatok során a csatornafedeleket az úttesttel egy szintre emelik, rendezik a zöldövezeteket, átalakítják a kerékpársávokat.

Tavaszi nagytakarítás a Hidegvölgyben

Március 29-én 9 órától a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal nagyszabású takarítási akciót szervez a Hidegvölgyben, a Belvedere negyed felé. Az önkénteseknek zsákot, kesztyűt és minden szükséges eszközt biztosítanak, a felhívás szerint csak lendületre és jó szándéokra van szükség.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Elkészült a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház applikációja!

Elkészült a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház applikációja! Az információkban és képanyagban is rendkívül gazdag, könnyen kezelhető, átlátható és jó ízléssel megtervezett appot a március 22-i LIMITL3SS konferencián (<https://www.limitl3ss.ro/#hero-home>) mutatták be a Kultúrpalota nagytermében.

Az applikációt a We Care We Grow nevű egyesület (<https://www.wecarewegrow.ro/#hero-home>) által lebonyolított Hack4Act nevű esemény keretében a 3SS nevű cég (<https://www.3ss.tv/blog>) senior programozóinak irányításával több mint ötven önkéntes IT-szakember készítette egy maratoni, 24 órás appkészítési eseményen, amelynek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Underground terme adott otthont 2024. november 23-24-én.

A nagyon jó hangulatban zajló esemény keretében nem csak az IT-szakemberek ajándékozták meg az intézményt az applikációval: a színház munkatársai kulisszajárásra hívták őket, és kipróbálhatták magukat színészként is egy számukra szervezett olvasópróbán. Itt szerzett élményeik érezhetően és láthatóan beépültek az általuk készített applikációba.

A három (román, magyar és angol) nyelvű, a Liviu Rebreanu és a Tompa Miklós társulatok műsoron lévő előadásait, a színház bérletrendszerét, a műsornaptárt, a társulatok színművészeit, valamint a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházat bemutató, számos linket is tartalmazó applikáció ingyenesen letölthető a Play Áruházról és az App Store-ról, ahol Teatrul National Targu Mures néven elérhető.

A színházi Hack4Act appkészítési maratონról kisfilm is készült, amelyet az alábbi linken tekinthetnek meg: <https://www.youtube.com/watch?v=IMMHA2FCvKg> Színház – jobb vele!

RENDEZVÉNYEK

Közönségtalálkozó a Hunyadi főszereplőjével

Március 29-én 19 órától a Hunyadi produkció marosvásárhelyi közönségtalálkozója kerül sor a Posta utca 2. szám alatt, a régi bábszínház épületében. Szervező a Regeneráció Egyesület. Meghívott Kádár L. Gellért, a sorozat főszereplője. Az eseményre a belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni a <https://regeneracio.ro/hunyadi/> oldalon lehet.

Szászrégenben és Marosvásárhelyen a Láthatatlan ünnepek

A Maros Művészegyüttes Láthatatlan ünnepek című új előadásával március 27-én, csütörtökön 19 órától a szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Házban vendégszerepel. A nő rítusok jelentőségét, szépségét és erejét bemutató táncdráma 28-án, pénteken 19 órától Marosvásárhelyen az együttes kövesdombi székhelyén tekinthető meg. Rendező-koreográfus: Lőrincz Hortenzia, alkotótárs-koreográfus: Horváth Zsófia, zene: Dresch Mihály, jelmez: Winklerné Petri Kiss Borbála, díszlet: Sós Beáta. Jegyek elővételben a 0757-059-594-es telefonszámon vagy a bilete.visitmures.com honlapon foglalhatók.

Álmodik-e a mesterséges intelligencia?

Mikortól válik az MI többé, mint pusztán egy algoritmus? Lehetséges-e egy olyan jövő, amelyben a mesterséges intelligencia nemcsak tanul, hanem gondolkodik is? Ezekre az izgalmas kérdésre keresik a választ egy interaktív beszélgetés keretében. Meghívottak: dr. Dávid László, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem volt rektora, akinek kutatási területei közé tartozik az MI, a számítógépes irányítások és a modellprediktív szabályozások világa, valamint W. Szabó Péter – az AceTech és a Tengr.ai alapítója. Az eseményre április 2-án 19 órakor kerül sor a marosvásárhelyi Studium HUB-ban. Szervező a Vásárhelyi Ifjúsági Szervezet. A részvétel regisztrációhoz

kötött! Jelentkezni a <https://forms.gle/86MgMCi7HLoB8yDE9> úrlapon lehet.

Örmény nyomkereső

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalanná válnak a találkozások. A program-sorozat keretében március 26-án, szerdán 17 órától a marosvásárhelyi Kálvin Házban (Eminescu utca 22. szám) dr. Puskás Attila tart előadást Örmény nyomkereső címmel. A jelenlevők megtudhatják, kik is az örmények, és hol találkozhatunk velük Erdélyben; hogyan ismerhető fel, hogy valaki e kaukázusi népcsoport leszármazottja; melyek azok a jelek, amelyek örmény jelenlétre utalnak egy erdélyi településen, és milyen élő hagyományai vannak a mai magyar örményeknek. A belépés díjtalan.

Agro&Auto Expo

Március 28–30. között első alkalommal szervezi meg mezőgazdasági és autóipari szakemberek és autókedvelők számára az Agro&Auto Expót Marosvásárhelyen a SkyLine Events és az Expo Industry (Szatmárnémeti). A kiállítás a mezőgazdasági gépek, eszközök, kerti berendezések, az élelmiszeripar és az autóipar népszerűsítését és bemutatását célozza. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi Auto-shopping parkolója az 1918. December 1. úton. A kiállítás naponta 10-20 óra között tart nyitva, a hivatalos megnyitó március 28-án 12 órakor lesz.

Gyalogtúra a Bekecsre a Mária-úton

Április 5-én a marosvásárhelyi EKE ismét kirándulást szervez a Bekecsre, ezúttal a Mária-zarándokút alternatív szakaszának egy részét is bejárják. Indulás 8 órakor autóbusszal a Bolgár térről. A gyalogtúra Mikházáról indul, érintik a Bekecs-tetőt, majd a farkas-tetői relénél ereszkednek le. A táv 16,3 km, szintkülönbség 650 m, a menetidő: 5-6 óra. A Bekecs-tetőn lesz egy pihenő sütögetéssel, és a híres hóvirágmezőt is megcsodálják. Jelentkezni a túravezetőknél lehet az alábbi telefonszámokon: Bod Attila: 0744-228-463, Both János: 0744-678-823.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Avangarde: George Simion a szavazatok 30, Crin Antonescu a 23 százalékát szerezné meg

Az Avangarde felmérése szerint, ha a következő vasárnapon szerveznék az elnökválasztást, George Simion, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) elnöke a szavazatok 30 százalékát, Crin Antonescu a 23 százalékát, Nicușor Dan a 21 százalékát szerezné meg.

A közvélemény-kutató cég hétfő este közzétett felmérése szerint a megkérdezettek 45 százaléka már eldöntötte, kire fog szavazni, 54 százalékuk még nem határozta el magát.

Ha a következő vasárnap szerveznék az elnökválasztást, a megkérdezettek 30 százaléka az AUR és a Fiatal Emberek Pártja (POT) által támogatott George Simionra, 23 százaléka a „Románia, előre”

választási szövetség (Szociáldemokrata Párt + Nemzeti Liberális Párt + Romániai Magyar Demokrata Szövetség) jelöltjére, Crin Antonescúra, 21 százaléka Nicușor Dan független jelőltre, 14 százaléka Victor Ponta független jelőltre, 8 százaléka Elena Lasconira (Mentsétek Meg Romániát Szövetség), 1 százaléka Daniel Funeriu független jelőltre szavazna. Három százalék más jelőltre adná voksát.

A felmérés szerint ugyanakkor a választadók 47 százaléka ideológiailag középén állónak vallotta magát, míg 21 százaléka jobboldalinak és 17 százaléka baloldalinak.

Más megközelítésben: a megkérdezettek 36 százaléka inkább a „nyugatbárát táborba”, míg 22 százaléka a ‘szuverenista táborba’ sorolja magát. 38 százalék azt mondta, hogy egyik táborhoz sem tartozik.

Az Avangarde telefonos felmérése március 19-23. között készült 1300 fős mintán, 2,3 százalékos hibahatárral. (Agerpres)

Kelemen a Visa Waiver programról: Az USA bevándorlási politikájában radikális szemléletváltás zajlik

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök szerint az Amerikai Egyesült Államok bevándorlási politikájában radikális szemléletváltás zajlik, amely nem csak Románia vízummentességi programhoz való csatlakozását érinti.

A politikus az Euronews csatornának hétfő este nyilatkozott ebben a témában, hangsúlyozva, hogy az USA megváltozott bevándorlási politikája nem csupán Romániát érinti.

„Nekünk meg kell tennünk, ami rajtunk áll, érvelnünk kell, statisztikai adatokkal alátámasztanunk, hogy Románia a vízummentességi programhoz

való csatlakozás minden kritériumát teljesíti. Ez pedig kommunikációt jelent az USA közigazgatásával, legalább technikai szinten, mert, amint látom, politikai szinten egyelőre ez nem sikerül” – fogalmazott Kelemen.

Az RMDSZ politikusa szerint rögtön az elnökválasztás után ismét meg kell próbálni kapcsolatot teremteni az USA-

val, rámutatva, hogy „a román állam hibázott, amikor nem kereste a kapcsolatot a republikánusokkal is”. Véleménye szerint Klaus Iohannis volt államfő és a külügyminisztérium már tavaly november 20-a után megbeszéléseket kellett volna kezdeményezzen Donald Trump csapatával. Kelemen szerint ugyanakkor Romániának ez ügyben fontos meghatároznia a prioritásait és az érdekeit, hogy tudja, pontosan miről akar tárgyalni, és akkor a dolgok simábban mennek majd. (Agerpres)

A romániaiak az európai átlagnál kevésbé hiszik, hogy növelni kellene az EU szerepét biztonsági kérdésekben

A romániaiak mindössze 47 százaléka szeretné, ha az Európai Unió (EU) nagyobb szerepet vállalna a globális válságoktól és biztonsági kockázatoktól való megvédésében, ami 19 százalékponttal alacsonyabb az európai átlagnál (66 százalék), és az EU-ban az utolsó előtti helyen állnak e tekintetben – derül ki az Európai Parlament (EP) által kedden közzétett Eurobarométer-felmérésből.

A megkérdezettek mindössze 34 százaléka véli úgy, hogy az EU az elkövetkező években fontosabb szerepet fog játszani a világban, míg az EU egészét illetően ez az arány 44 százalék.

A romániai lakosság szerint az EU-nak a világban elfoglalt pozíciójának megerősítése érdekében az élelmezés-biztonságra és a mezőgazdaságra (32 százalék), a védelemre és biztonságra (31 százalék), valamint a versenyképességre, gazdaságra és iparra (29 százalék) kellene összpontosítania a figyelmét. Uniós szinten a védelem és biztonság áll az első helyen (36 százalék), ezt követi

a versenyképesség, gazdaság és ipar (32 százalék), valamint az energiafüggetlenség, erőforrások és infrastruktúra (27 százalék).

A romániaiak 75 százalékkal az utolsó helyen állnak annak az óhajnak a tekintetében, hogy fokozódjon az uniós szintű szolidaritás a jelenlegi geopolitikai helyzetben; az uniós átlag ebben az esetben 89 százalék.

Az EU-ról alkotott általános képe a romániaiak 51 százalékának ‘teljesen pozitív’ (16. hely az EU-ban), és 13 százalékának ‘teljesen negatív’, míg az uniós átlag az első esetben 50 százalék,

a másodikban 15 százalék. A romániaiak az európaiaknál optimistábbak az élet-színvonal következő öt évben történő alakulásával (24 százalék szerint emelkedni fog, míg az EU-ban ez az átlag 14 százalék) kapcsolatban.

Az uniós polgárok csaknem háromnegyede (74 százalék) úgy véli, hogy országa számára előnyös az uniós tagság, ami az Eurobarométer felmérése során valaha mért legjobb eredmény erre a kérdésre, amelyet először 1983-ban tettek fel. A múlt évhez hasonlóan a megkérdezett román állampolgárok 70 százaléka úgy véli, hogy Románia számára előnyös volt az uniós tagság, elsősorban az új munkalehetőségek miatt (42 százalék).

Az EP 2025-ös téli Eurobarométer-felmérése január 9. és február 4. között készült a 27 uniós tagállamban. (Agerpres)

Tiltakoztak a juh- és kecsketenyésztők a kiskérődzők pestise miatt elrendelt korlátozások ellen

A kormány székháza előtt tiltakoztak hétfőn a romániai juh- és kecsketenyésztők a kiskérődzők pestise miatt elrendelt, a húsvéti bárányértékesítést sújtó újabb korlátozások ellen. A kormány képviselői azt ígérték: megpróbálnak engedményeket kieszközölni az Európai Bizottságnál.

A román állategészségügyi és élelmi-szer-biztonsági hatóság (ANSVSA) a Bihar megyei Gyapjú (Gepiu) térségében március 5-én megjelent újabb pestisgóc miatt az Európai Bizottság március 14-i határozata alapján betiltotta az élő kiskérődzők – juhok és kecskék – exportját az Európai Unió más országaiba, illetve az élő állatok szállítását Arad és Bihar megye teljes területén.

A kormánysszékház elé vonuló juhászok szerint a számukra legfontosabb értékesítési időszakban, a húsvét előtti hetekben bevezetett exporttilalom a te-

nyésztők 80 százalékát csődbe juttathatja.

A Digi 24 hírtelevízió által megszólaltatott tenyésztők szerint tavaly kilogrammonként 25 lej körüli áron tudták értékesíteni az élő bárányt, most viszont csak az arab országokba tudnak exportálni, legfeljebb 17 lejes áron, és ez a húsvéti időszak után tovább csökkenhet.

A kormány közleménye szerint a mezőgazdasági tárca és az ANSVSA szakemberei azt ígérték a tiltakozók küldöttségének: engedményt kérnek az EB-től arra, hogy azokról a farmokról,

ahol nincs pestisgóc, a legközelebbi vágóhídig szállíthassák az állatállományt, csökkentendő a veszteségeket.

Az ANSVSA szerint Románia továbbra is exportálhat élő kiskérődzőket az unión kívüli harmadik országok piacaira, és az uniós exporttilalom is kizárólag az élő állatokra, nem pedig az EU-szabványoknak megfelelő vágóhidakon levágott juhok és kecskék húsára vonatkozik.

A romániai juhállományt decemberben mintegy 2 millió 325 ezerre becsülték, ami 200 ezres visszaesés az előző évihez képest. A kiskérődzők pestise tavaly júliusban jelent meg először Romániában. A járvány tetőzésekor összesen 64 gócpontot azonosítottak az ország négy megyéjében. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Szigorították az igazolatlanul hiányzó törvényhozókra vonatkozó szankciókat

Szigorította a parlament a plenáris vagy bizottsági ülésekről igazolatlanul hiányzó törvényhozókra vonatkozó szankciókat. A két ház keddi együttes ülésén szavazattöbbséggel módosították a szenátorok és képviselők jogállására vonatkozó jogszabályt. A módosítást idéző Agerpres hírügynökség szerint a hiányzó törvényhozók juttatásuk öt százalékának levonásával büntethetők minden egyes napért, amikor nem vesznek részt a házbizottság által jóváhagyott parlamenti tevékenységek legalább egyikén. Eddig a juttatás egy százalékának megvonásával büntették az igazolatlan hiányzást. A módosítást azt követően fogadták el, hogy a kormányoldal által szélsőségesnek tartott AUR és POT a múlt héten parlamenti sztrájkot hirdetett tiltakozásul amiatt, hogy az általuk támogatott, fasiszta propaganda, alkotmányos rend elleni uszítás és illegális kampányfinanszírozás gyanújával bűnvádi eljárás alá volt Călin Georgescu államelnökjelöltségét elutasították a hatóságok. (MTI)

Két év alatt 279 bűnszervezetet sikerült felszámolni

A Román Rendőrség az elmúlt két évben 279 bűnszervezetet számolt fel – jelentette ki az intézmény létrehozásának 203. évfordulóján szervezett keddi ünnepségen a belügyminiszter. Cătilin Predoiu elmondta, hogy a bűnszervezetek felszámolása nyomán 1934 személy került bíróság elé, 710-en drogkereskedelem, 83-an emberkereskedelem, 612 -en munkára kényszerítés és szexuális kizsákmányolás vádjával. A rendőrség tevékenységi mérlegét részletezve a belügyminiszter megemlítette azt a 64 ezer ittas vezetésen tetten ért személyt is, akik szavai szerint nemcsak a saját, hanem a körülöttük lévő ártatlan emberek életét is veszélyeztették, valamint az a további 31 ezer személyt, akik jogosítvány nélkül vezettek. Cătilin Predoiu megköszönte a rendőröknek ezeket az eredményeket. (Agerpres)

Áprilistól felfüggeszti a Kolozsvár–Budapest járatát az Aeroexpress Regional

Áprilistól átmenetileg felfüggeszti a Kolozsvár–Budapest járatát az Aeroexpress Regional légitársaság – közölte hétfőn a magyar légitársaság. A légitársaság a Facebook-oldalán és honlapján is közzétett közleményében azt írta: a magyar főváros és az erdélyi város között 2022 szeptembere óta működtetett járat felfüggesztése Románia schengeni csatlakozásával függ össze. Döntésük oka, hogy a schengeni határ megnyitásával januártól jelentősen megváltozott a járatok telítettsége (MTI)

Alkalmazás a két világból

(Folytatás az 1. oldalról)

szakemberek, és többször megemlítették, hogy annyira más a színház, mint amit ők csinálnak, hogy éppen ez okból teljes mértékben át tudják élni a színpadon látottakat. És a legtöbbben közülük nem a színházat csak néző, hanem a színházat értő publikumi rétegbe tartoznak. Emellett pedig – úgy látják – kreativitás szempontjából igen hasonló a két tevékenységi terület. A színház szeretete látszott is rajtuk, nagy örömmel vetették bele magukat a színházművészeti tevékenységekbe, tapasztalataik pedig érezhető módon beépültek a háromnyelvű, a Play Áruházban és az App Store-on egyaránt elérhető alkalmazásba is – amelyet Teatrul National Targu Mures néven érhetnek el és tölthetnek le az érdeklődők.

A két világ, a műszaki értelmiség és a művészet, a reál és a humán univerzumok világa találkozott az Underground teremben azon a hétvégén, és noha úgy gondolnánk, a kettő homlokegyenest ellentéte egymásnak, mint kiderült, egyáltalán nem az. Sőt, úgy tudja egyik kiegészíteni a másikat, hogy közben egy új produktumot, egy, a kettőből egyaránt táplálkozó, a színházhoz méltó jó ízléssel megtervezett, könnyen használható alkotást tud létrehozni: az intézmény új, ingyenesen letölthető és használható applikációját, amely ezentúl folyamatosan működni és frissülni fog, és amelyen keresztül pár kattintásnyira elérhetővé válnak az aktuális hírekről és futó előadásokról a színeszek életrajzán keresztül a jegyvásárlásig a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház online felületei.

Használják szeretettel!

A megkésett projekteket kell idén kivitelezni

(Folytatás az 1. oldalról)

programból (PNDL 2) finanszírozott munkálataink, amit más régen elfelejtett. 2020-ban fogtak neki a Mezősámsondot Mezőmadaras-sal és Mezőpusztával összekötő út aszfaltozásának, de még nincs kivitelezve. Elkezdték, de a munka abbamaradt a hivatal és a kivitelező beszercei cég közötti nézeteltérések miatt. Most újra meg kellett hosszabítani a szerződést. Ha meglesz a 8,7 km-es út, akkor Madaras és Sámsond között műúton lehet majd közlekedni, ami elkészült Mezőmadaras község határáig. Az ideai tervek között szerepel a mezősámsondi iskola teljes felújítása és egy sportterem megépítése, ami szintén megkésett, a

Fotó: Nagy Tibor

PNDL2-es programból kell megvalósítani. A tervek 2020 előtt készültek el, a volt polgármester aláírta a kivitelezési szerződést, de sajnos a munkálatokhoz nem fogtak hozzá. Az iskola felújítását április végén szeretné elkezdni a kivitelező. Ezt azt jelenti, hogy az ott tanuló 210 gyereket el kell helyezni. A legfontosabb a csatornahálózat kiépítése, az Anghel Saligny projekt. Decemberben írtuk alá a szerződést a kivitelező céggel, és reméljük, hogy rövidesen elkezdjük a munkálatokat. Vízhálózat az egész község területén van, csatornahálózat azonban csak Kislekencén. Következik a polgármesteri hivatal épületének és a tűzoltószertárnak a teljes felújítása, valamint a feketepusztai kultúrotthon felújítása.

Erről jut eszembe

A vers mint éltetőforrás? A kérdés mindegyre felmerülhet az emberben, de hamar meg is cáfolható. Ugyan! Hova is gondolok, léttápláló lírai lélekzúdulések mai örületes korunkban?! És mégis, indokolt a költészetre ekképpen is gondolni. Egy hónap leforgása alatt kétszer is nyilvánosan tapasztaltam, milyen megtartó ereje lehet a versnek. Egy mástól teljesen függetlenül két elképesztően fiatalos szépkorú hölgyet hallhattam verset mondani. Egyiknek sem hivatása a szavalás, de szenvedélyesen odavannak a költeményekért. A 95 éves Szotyori Anna képzőművész tárlatnyitóján szólaltatta meg József Attilát, a minap írtam az eseményről. Ma múlt vasárnapi nagy élményemet hozom szóba: együtt ünnepelhettem a 100 éve született Kiss Katalinnal és családjával, szomszédaival a marosvásárhelyi TipTop vendéglőben, ezen a számukra rendkívüli napon, és a meghatott, de igaz boldogságot sugárzó ünnepelt, aki 1925. március 23-án, Küküllődombon jött a világra, nemcsak megilletődött önvalomással köszöntö meg az elhangzott jókívánságokat, hanem mélyen átélt versmondással is lenyűgözte szeretteit. Petőfi híres, de ritkán hallható elbeszélő költeményéből, Az apostolból mondott el döbbenetes magbízossággal és átéléssel egy részletet. Azt, amelyből intésként is érzékelhető rajzolódik ki a hit és a szeretet nélkülözhetetlensége. Mint aztán saját szavaival is hangsúlyozta, ez a két emberi érzélem vezérelte őt is hosszú élete során, kezdetben szülőfalujában, a Hunyadi család szeretetteljes kötelékében, majd felnőttként, Marosvásárhelyen. A verseket már gyermekkorában megkedvelte, a felekezeti iskola sok széppel felvértezte. Petőfi Sándor, Tompa Mihály és a régi nagy magyar lírikusok akkor váltak igazán elszakíthatatlan társaivá a mai napig, amikor már az életkor előrehaladtával romló látása, hallása inkább csak az emlékezést, többek közt a tanult költemények felidézését teszi lehetővé számára. A lírából is kiáramló hit és a

szeretet segítette megőrizni ennyi időn keresztül szellemi és fizikai adottságait, frissességét, és noha sajnos a gyermekáldás elkerülte, szeretett családjá, az összetartó rokonság mindig ott volt körülötte, fontos szerepet vállalhatott a felnővők nevelésében, iskoláztatásában.

Ezen a felejthetetlen, virágos, örömteli vasárnapon közel harmincan voltak jelen, négy nemzedéket képviselve. Vásárhelyiek a legtöbben, de kolozsváriak, székeludvarhelyiek, Magyarországon élők is. A legkisebb születésnapozó, a kézzől kézre adott öt hónapos vasgyúró mindenkit mosolyra késztetett még a legmeghittebb pillanatokban is, jók az esélyei arra, hogy ebben az összetartó családban továbbadhassa a későbbiekben is a szeretet parancsszavát. Persze a génék üzenete sem elhanyagolható. Jó volt látni, amint a „százados”, az elegáns, csillogó szemű „Kati mamát” kilencvenesek fogják közre az ünnepi torta behozatalakor. Külön-külön is sok jókívánság is elhangzott, az együttes köszöntést az egyik unoka, dr. Miklós Mária tolmácsolta, kifejtve, hogy „a 100. életévön magában is hatalmas ajándék, de aki ismeri őt, az tudja, hogy a legnagyobb ajándék Ő maga – a szeretete, bölcsessége és a szelíd jósága, amely mindig körülvesz bennünket. Kati mama élete nemcsak hosszú, hanem példamutató is. Mindig is a szeretet és a tisztelet vezérelte, és ezt nemcsak mondta, hanem meg is élte nap mint nap. Megértő szíve, mély hite és embersége mindannyiunk számára irányítúként szolgál. Tanított minket arra, hogy egymás felé forduljunk, hogy a család a legnagyobb kincs, és hogy az igazán fontos dolgok nem tárgyakban, hanem a szívünkben léteznek.” Igen, ez a lényeg, olyan bölcsesség, amit mindannyian megszívlelhetünk, átvehetünk az ünnepelttől. Legyenek továbbra is szépek, boldogok, olyan bensőségesen vidámak az évei, amilyenek ezek a lélekerősítő vasárnapi órák voltak.

N.M.K.

Vértelen vértanúk

Nem kívánt szobrok sorsa a Kárpát-medencében

Március 20-án a marosvásárhelyi Vártemplom Gótikus termében bemutatták a *Vértelen vértanúk – Kárpátországi szobrok, emlékművek, emlékhelyek* című kötetet, amelyet a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete jelentetett meg. A társszerzők közül jelen volt *Galbács Pál*, a kötet ötletgazdája, *Bedő Zoltán* felelős kiadó, *Gáspár Sándor*, *Hecser László*, *Szekeres Attila* és *Vajda György*.

A 400 oldalas kötetben több mint harminc – erdélyi, magyarországi, horvátországi, vajdasági, felvidéki és kárpátaljai – újságíró írása olvasható. A vaskos kötetben több száz olyan szobor, emlékhely, országzászlótartó, magyar hadisír, emléktábla történetét jegyezték le, amelyeket nagyrészt Nagy-Magyarország területén állítottak fel, majd a trianoni területi átrendezés után némelyik egész kalandos úton eltűnt. Az újságírók alapos kutatást

közös, hogy a más országhoz került területeken (Vajdaság, Kárpátalja, Felvidék) is az ittenihez hasonló brutalitással rombolták le a magyar történelmi emlékeket. A kötet nagyon jól strukturált. Nyolc írás szól a határkövek megsemmisítéséről, további tizenegy pedig a különböző vidékeken levő szobrok, országzászlótartók eltüntetéséről. Aztán olvashatnak az érdeklődők az egykori honvédek (1848–1849-es forradalom, első és második

állítását igencsak hosszú közigazgatási eljárás előzte meg.

A marosvásárhelyi könyvbemutató házigazdája *Henter György* parókus lelkipásztor volt, aki köszöntőjében kiemelte, hogy a hősök emlékezete szent kötelessége az utókorak. Számos olyan személyiség van, aki megérdemelné, hogy piedesztálra helyezték, hiszen példaeértékű, követendő a munkásságuk, az életük. Hangsúlyozta: még egy ilyen jellegű kötet nem született a Kárpát-medencében, ezért is dicséretre méltó az újságírók kezdeményezése.

A marosvásárhelyi szerzők közül *Vajda György* a Rákóczi-szobor történetét írta meg egyedi stílusban, egy II. Rákóczi Ferenc látogatását rögzítő korabeli krónika stílusában mesélte el a szobor ledöntésének, majd újrafelállításának kísérleteit, illetve a rendszerváltás utáni sikerét. Győrfi Réka Bodor Péter kútjának a történetét járta körbe, míg *Gáspár Sándor* az Igazságügyi Palota freskóiról írt, amelyeket sokáig vakolat borított. A nemrég felújított épületben továbbra sem restaurálták ezeket, s amint kiderült, egyelőre sem pénz, sem szándék nincs erre. A könyvbemutatón jelen levő szerzők közül *Szekeres Attila* István az 1600. szeptember 18-i miriszlói csatáról, az ott felállított emlékműről, annak kálváriájáról írt, *Hecser László* arról az erdővidéki székely kapuról, amelyet egykor *Horthy Miklós* kormányzó kenderesi birtokának bejáratánál állítottak fel. *Bedő Zoltán* a Sepsiszentgyörgy melletti rétyi nyírben 1941. augusztus 7-én leleplezett honvédszoborról írt, amely a brassói magyar királyi 24-es gyalogezred katonái helytállásának és hősiességének az emlékműve volt. 1944-ben azonban a bevonuló román és szovjet hadsereg katonái szétlőtték az emlékmű egy részét, amely helyreállítva 2021. augusztus 21-én visszakerült

Fotó: Szekeres Attila

talapzatára. *Galbács Pál* írásában Buziásfürdőre kalauzol, ahol *Deák Ferencnek*, a „haza bölcsének” készítettek köből egy pihenőhelyet (padot). Feljegyzések szerint *Elena Ceaușescu* látogatása során felfigyelt a magyar nyelvű szövegre, és emiatt eltüntettette a padot, *Trefort Ágoston*, a korabeli Magyarország közoktatási miniszterének a szobrával együtt, amely szintén a fürdő parkjában állt. Az emlékművek ma is állnak a Református Központ kertjében.

A kötet nem azért született, hogy valamiféle számonkérés legyen a szobrot rombolókkal szemben, csupán a tényeket, mára már a zaklatott Kárpát-medencei történelmünk apró epizódjait foglalta össze az új-

ságírók szemszögéből. Ahogy a könyv utószavában *Galbács Pál* írja: „A tartós társadalmi béke számos előfeltétele közül íme kettő: legyünk megértők, be- és elfogadók, barátságosak, együttérzők, elnézően türelmesek és türelmesen elnézők másokkal szemben. Egyszerűen toleránsak. Mások legyenek megértők, be- és elfogadók, barátságosak, együttérzők, elnézően türelmesek és türelmesen elnézők velünk szemben. Egyszerűen toleránsak. Hogyha ez a nyilvánvalóan észszerű páros aránytalanul működik, akkor az egyik fél épített tárgyi és szellemi öröksége előbb-utóbb óhatatlanul lebontatik.”

A kötet mementó a vértelen vértanúknak... (erdélyi)

végeztek, így történelmi hitelességgel írtak egyrészt a műemlékek korabeli felállításáról, majd arról is, hogy miként zúzták be, robbantották fel vagy takarták le vakolattal azokat az emlékhelyeket, amelyek a magyar múltat idézték. Nemcsak a történetek érdekeseek, hanem az illusztrációk is, hiszen korabeli fényképek, újságcikkek is bizonyítják a történeteket, amiben sajnos az a

világháború) kegyeleti helyeinek meggyalázásáról, továbbá arról, hogy az egyház miként próbálta menteni a menthetőt. Végül az egykori Kossuth- és Petőfi-szobrok sorsának is utánajártak erdélyi és vajdasági újságírók. Ugyanakkor a kötet nemcsak a rombolásról, hanem az építésről is szól. A rendszerváltás után sikerült több szobrot is visszaállítani, igaz, némelyik fel-

Fotók: Vajda György

Bach műveit éneklik

Közel egy hónapon át éneklük megyénkben is Johann Sebastian Bach koráljait a Bach Mindenkinék Fesztivál keretében. Tizenegyedik alkalommal került megrendezésre idén a Bach Mindenkinék Fesztivál, amely Magyarország legnagyobb, ingyenesen látogatható komolyzenei programsorozata, amelynek vállalt missziója, hogy a magas kultúrát – a talán valaha élt legnagyobb zenei géniusz munkásságát bemutatva – a lehető legszélesebb közönséghez vigye el.

Gligor Róbert László

Johann Sebastian Bach születésnapjának (1685. március 21.) környékén, bő két héten át a Kárpát-medence 250 településén több száz eseménnyel és több tízezer várható látogatóval, ezért követően pedig további koncertekkel viszi tovább misszióját egész évben a fesztivál. A New Yorkban született kezdeményezés, a Bach in the Subways nemzetközi terjedése során, 2015. március 21-én először néhány budapesti aluljáróban és téren, valamint vásárcsarnokban, összesen 40 rövid koncerten csendültek fel a zeneszerzők fejedelmének csodálatos művei. Azóta a fesztivál az egész Kárpát-medencére kiterjedt, és helyszínein nem feltétlenül zenei előadásokra, koncertekre kerülhet sor, hanem a Bach-művek megszólaltatása, átadása a lényeg. A Bach Mindenkinek Fesztivál fővédnöke Závogyán Magdolna, a Kulturális és Innovációs Minisztérium kultúráért felelős államtitkára.

Az idei programok közt 72 erdélyi helyszínen is többé-kevésbé be-

kapcsolódnak a közösségek ebbe a mozgalomba. Maros megyéből tizenegy település valamelyik templomában szólnak meg Bach művei, az elmúlt hétvégén is négy helyszínen lehettek részesei az érdeklődők ennek az élménynek.

A Nyárádszeredával egybeépült Andrásfalva és Szentanna református gyülekezetei is részesei a programnak. Csalóka Ernő tiszteletes a Népújságnak elmondta: tavalyelőtt érkezett ez irányú megkeresés Magyarországról, így már tavaly bekapcsolódtak a programba: akkor egy bibliaóra keretében, idén istentiszteleti alkalmakon. A múlt vasárnap Lőrincz István marosvásárhelyi nyugalmazott lelkipásztor végzett szolgálatot a két gyülekezetben; ő Bach életének és műveinek jó ismerője, ezért a hívek néhány újdonságot is megtudhattak a témával kapcsolatosan. Az esemény lényege, hogy a hívek a Bach által szerzett és a református énekeskönyvben szereplő hálaadó énekekből, korálból énekelnek a liturgia során.

Mezőbodon, Kiskend, Székelykál és Udvarfalva is részese volt már a Bach Mindenkinék Fesztivál-

nak, s a program szerint a következő hétvégeken Koronkában, Lukailencfalván, Marosjárában, Szászrégenben és Gyulakután is felcsendülnek – többnyire istentiszteleteken – a nagy német zeneszerző művei. A helyszíneken adományszerzés is lehet, a bevételek egy nagydobronyi (Kárpátalja) református gyermekotthon számára folyósítják.

A tíz évvel ezelőtti fél napból a fesztivál hetekre duzzadt, tavaly a Kárpát-medence 250 településén mintegy 380 rendezvény keretében hangzottak fel Bach örök érvényű művei, itthon és távoli országok magyar közösségeiben is, koncerttermekben, templomokban, zeneiskolákban, kórházakban és szabadtéren egyaránt. A fesztivál világméretűvé vált, az idén például huszonnégy ország kapcsolódott be a programokba, Európa több állama mellett Izlandtól Ausztráliáig, Kanadától Ukrajnáig, de két ázsiai ország is szerepel a helyszínek között: Kirgizisztánban és Kazahsztánban is felcsendül Bach muzsikája. A legtöbb helyszínt Romániában (tulajdonképpen Erdélyben, s azonkívül csak Bukarestben – szerző megjegyzése) találjuk, de ugyancsak szépe számban neveztek be felvidéki és kárpátaljai települések.

A Bach Mindenkeinek Fesztivál immár több mint egy évtizedes múltjával akár hungarikumként is hitelesen szolgálja a program motóját: „Templomok a szívben – zene a szív templomaiban”.

Maros megyében még öt helyszínen lesz Bach-muzsika a következő két hétvégén

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Cozma Meda a női járművezetőkkel kapcsolatos előítéletek tökéletes cáfolata. A magabiztosságot és derűt sugárzó buszsofőrnővel kedvező útvonalán, a 44-esen találkoztam először. Nem tudtam megállni, hogy ne hívjam el szerkesztőségünkbe egy beszélgetésre, ő pedig úgy mondott igent, mint egy régi jó ismerősnek. Ettől aztán még jobban vártam a találkozást ezzel a román anyanyelvű, de magyarul is tökéletesen beszélő, első látásra rokonszenves nővel.

Meda párjával, Oszkárrel érkezett hozzánk a megbeszélt időpontban. Jó is volt, hogy együtt jöttök, az izgalmasan kacsaringózó életút egy bizonyos „kilométerkövétől” ugyanis közösen tették sokszínűvé a történetet.

– Marosvásárhelyen születtem, itt jártam iskolába – kezdte Meda a lelegejétől. – A Gheorghe Marinescu egészségügyi liceumban végeztem a középiskolát, majd a posztliceális képzést. Ebben az időszakban másfél évig dolgoztam önkéntesként a SMURD rohammentő szolgálatnál. Gyönyörű periódusa volt ez az életemnek. Fiatal és tapasztalatlan voltam, és nagyon sok mindent tanultam. Jó volt a közösség, érdekes esetekkel találkoztam. Sosem felejttem el azt a két és fél év, három év körüli fiúcskát, akit gipszes kézzel hoztak be az ügyeletra. Úgy került hozzánk, hogy az apja megverte. Látszottak rajta a bántalmazás nyomai, de még így is olyan szép gyermek volt. Keksszel kínáltuk, ő pedig két kézzel gyúrta a szájába a finomságot. Vízet is akartunk adni neki egy úgynevezett csőrös csuporból, de nem akart inni belőle, mert nem látta, mi van a csuporban. Amikor aztán levettük a tetejét, elfoqadta az innivalót. A

gyermekvédelmi hatóság vitte el tőlünk, de a kicsi arca a mai napig előttem van. Ez az eset érintett meg a leginkább. A posztlici elvégzése után egy laborban dolgoztam, aztán 2003-ban megszületett a fiam. A szülés utáni szabadság lejártával egy családorvosi rendelőben helyezkedtem el asszisztensnőként, tíz évig voltam ott.

– Milyen volt ez az időszak? –
szóltam közbe.

– Ennek az évtizednek is megvolt a maga varázsa. Sok idős néni osztotta meg velünk a mindennapi eseményeit, de a legmaradandóbb történet itt is egy kisgyerekekkel kapcsolatos. Az édesanyja panaszkodott, hogy a kislfia sehogy sem akarja kimondani az „r” betűt. A fiúcska közben kocsikázott a rendelőben lévő íróasztalon. A doktornő ezt látva megkérdezte tőle, hogy csinál az autó – „brümm, Brümm”, próbálta kihúzni belőle a várt betűt –, a gyerek pedig erre nagy komolyan ránézett, és kívágta magát: „tüütü”. Azt hittem, hogy beesem az asztal alá a nevetéstől.

– Mi vitt át az egészségügyből egy egészen más világba? – szöleltem meg újra.

– Családi problémáim adódtak, és elváltam a férjemtől. Kiharcolta, hogy nála maradjon a fiunk. A mostani páromat a rendelőben ismertem meg, a páciensem volt. Egyébként magyarul is ott tanultam meg. Oszkár baszkulánton, azaz billenőautón dolgozott egy üzemanyagtöltő állomásnál, reggeltől délutánig nem volt otthon. Nekem is folyton akadt munkám, házhoz hívtak kezelésre, injekciózásra. A párom nehezményezte, hogy ott áll az autó a tömbházunk előtt, én pedig buszra várok, vagy taxit hívok, ha mennem kell vala-

hova. Azt mondta, szerezzem már meg a hajtási jogosítványt. Így iratkoztam be a sofőriskolába, és sikerült a vizsgám. Oszkár szombatontként is dolgozott, én pedig időnként vele tartottam. Megkérdeztem tőle, hogy kipróbálhatom-e, milyen a billenőautót vezetni. Megengedte, nekem pedig annyira megtetszett ez az új helyzet, hogy elhatároztam, a személygépkocsi mellett a többi kategóriára is megszerzem a jogosítványt. Amikor meglett a hajtásim kiskocsira, egy futárszolgálatnál kezdtem dolgozni, hogy jobban belejőjjek a vezetésbe. A csomagok kihordásába Oszkár is besegített.

– Volt rá lehetőségem, nálunk ugyanis a munka a téli hónapokban szünetelt – jegyezte meg Meda párja.

– Oszkár aztán otthagyta azt a munkahelyét. Az akkori közszállítási vállalatnál, a Siletinánál alkalmazták buszsofőrként – vette át újra a szót a történet főszereplője.

– Amikor már minden járműre megvolt a jogosítványom, elhatároztam, hogy csatlakozom a páromhoz. 2015-ben kerültem én is a Siletinához. Oszkár végig mellettem volt, sok mindenre megtanított.

– Hogy fogadtak a kollégák? – kérdeztem.

– Sokan fenntartással, nem jött, hogy higgyék, hogy nőként ezt a munkát választottam. Nagyon rossz körülmények között dolgoztunk, télen be volt fagyva a buszok ablaka, és nagyon kevés pénzért kapunk. Amikor aztán az egyik hónapban a párommal ketten összesen 700 lejes fizetéssel jöttünk haza, eldöntöttük, hogy váltanunk kell. Ezután következett a kamionos időszakunk. Először egy kolozsvári cégház kerültünk. Ahogy a buszoknál, itt is én voltam az egyetlen női

A buszsofőr nő útjain

alkalmazott. A jármű, amit vezetnem kellett, kétszer olyan hosszú volt, mint a nyolcméteres autóbusz. Kérdezték is tőlem, hogy nem felek-e, én pedig azt válaszoltam, hogy csak az első kanyart igazán nehéz bevenni. A párommal ketten dolgoztunk egy autón. Emlékszem, amikor először hagytuk el az országot a kamionnal Magyarország felé, el sem értünk az autópályáig, és útlezárásba ütköztünk. A csehek felé mentünk, és Prágában újabb útlezárás várt. Végül a tilosban lyukadtunk ki, tömbházak között. Azt sem tudtuk, hogyan evickéljünk ki onnan. Ez volt az első kamionos élményünk.

– Két-három hetes fuvarjaink voltak – vette át a történetfonalat Oszkár –, raklapokat szállítottunk többek között Német-, Francia, Olasz- és Spanyolországba.

– Egy évet húztunk le ennél a cégnél – folytatta újra Meda. – A munkabeosztás nagyon előnytelen volt, ugyanis a fuvarok között 45

órás pihenőt kaptunk, amit itthon kellett volna eltöltenünk. Így 2016-ban egy másik kamionos cégnél próbáltunk szerencsét, ahol hat hétig voltunk úton, két hetet pedig itthon. Ez már sokkal élhetőbb helyzet volt. Gyorspostai küldeményeket hordtunk ki, így jártuk körbe egész Európát.

– Ennek a cégnek az anyavállalata olasz volt. A nyugati mentalitás nagyon érződött abban, ahogy a feletteseink megbecsültek. Akármilyen problémánk akadt, segítettek. Amikor a volt feleségem haldoklott, Milánóban voltunk a kamionnal. Éppen el akartak küldeni Barcelonába, ehelyett a rendelkezésünkre bocsátottak egy kisbuszt, amivel hazajöhetünk. Meg sem fordult a fejükben, hogy az úton elhasznált üzemanyagot le-

vonják a fizetésükből – kerekítette ki a kamionos történetszeletet Oszkár.

A pár hat évet dolgozott a nyugati cégnél. Az újabb váltást a férfi 13 éves gyerekének felügyelete tette szükségessé, aki az édesanyja után a nagymamáját is elvesztette. Így tértek vissza Medáék két éve a marosvásárhelyi buszos világba, a Helyi Közszállítási Vállalathoz. Bizonyos szempontból jobb lett itt az élet, mint korábban, azt azonban Oszkár igazságtalannak érzi, hogy míg sok kezdő sofőrnek megvan a stabil járműve, a párját, aki 18 országban vezetett kamiont, és sok ezer kilométer van a háta mögött, gyakran „dobigálják” egyik buszról a másikra. Azt viszont mindketten nagyon értékelik, ahogy a régi kollégák – a szerelőműhely dolgozóit is beleértve – a női munkatársat tisztelik.

– Hogy viszonyulnak hozzád az utasok? – kérdeztem Medát beszélgetésünk vége felé.

– A többség örvend neked, di-
csér, hogy milyen jól vezetek. Per-
sze találkozom néha egy-két ferde
pillantással is, de ez régen sem volt
másként. Még a kamionos idők
előtt a Vásárhely–Mezőpánit között
közlekedő 15-ös járatra kerültem,
és egyszer egy férfi felszállás előtt
rémülten nézett rám, majd felsőhaj-
tott: „Istenem, egy nő vezet, sosem
érünk Panitba”. Amikor aztán meg-
érkeztünk, és leszállt, utána szólott:
„Istenem, elértünk Panitba”.

A beszélgetés alatt rengeteget neveltünk, egyik vicces sztori a másikat érte. Miközben Medáékat hallgattam, azon tűnődtem, honnan van bennük ennyi – mást is felüdítő – energia, amikor a délelőtti váltásakor hajnali 3 órakor kelnek, 4-kor már kiléptek az otthonuk ajtaján, 5 óra körül pedig elkezdik róni a köröket a város két végpontja között.

Megújult arculattal nyitotta meg üzletét a Petry-cégcsoport

Március 24-én a Petry cég ünneplés keretében nyitotta újra a marosvásárhelyi Tudor negyedben levő üzletét, amely ezentúl új arculattal várja vásárlóit. A cég képviselői szerint az esemény mérföldkő a vállalat életében, hiszen az új vizuális megjelenés egy modern lehetőségekkel teli jövőképet tükröz, amely továbbra is hű marad a Petry cég hagyományaihoz és magas minőségi elvárásaihoz. Az üzletben rövid sajtótájékoztatót ismertették a jelenlevőkkel, hogy miért tartották fontosnak azt, hogy a korábbi üzletet új köntösbe öltöztessék.

Mint ismeretes, a Petry hentesárubolt családi vállalkozásként 1879-ben nyílt meg, folytatva a húsfeldolgozás több évszázados hagyományát Marosvásárhelyen. Vezetői ezért is tartották fontosnak, hogy a Rákóczi lépcső alatti üzletük és éttermük egyik helyiségében műzeumot rendezzenek be.

Miért csak illúzió a startupmodell?

A világ számos városa arra törekszik, hogy a következő Szilícium-völgygé váljon, a startup-ökoszisztémák és a kockázati tőkealakok másolása azonban költséges tévút lehet – figyelmeztet dr. Dan Breznitz, az innovációs iparágak világszerte elismert szakértője. A szakember a Mathias Corvinus Collegium (MCC) március eleji kolozsvári eseményén világított rá az innovációval és technológiai fejlesztésekkel kapcsolatos tévhitekre.

A fenntartható gazdasági növekedés eléréséhez szükséges alternatív stratégiákat és innovációs megoldásokat mutatott be dr. Dan Breznitz, a Torontói Egyetem professzora Kolozsváron, az *Innovation in Real Places: Strategies for Prosperity in an Unforgiving World* című, nagy sikerű könyve alapján. A kötet közpolitikai Balsillie-díjat nyert, a Financial Times pedig 2021 legjobb üzleti könyvei közé sorolta. A világlátott szakember szerint az innováció nem egyenlő a találmányokkal: „Az innováció valójában az ötletek megvalósításának folyamata” – magyarázta előadásában.

A Transylvania Lectures sorozat részeként lezajlott eseményen az előadóval dr. Seer László, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának oktatója beszélgetett.

Miért nem működik mindenhol a szilícium-völgyi modell?

Az innováció tartós jólétet hoz, de sokan az új találmányok felfedezésével azonosítják, és hatalmas

anyagi forrásokat pazarolnak el a Szilícium-völgy sikerei lemásolásának reményében, abban a hitben, hogy a startup-ökoszisztémák széles körű jólétet teremtenek. Ez a megközelítés technológiai csomópontokat hoz létre, miközben sok régió továbbra is a gazdasági dinamizmus megőrzéséért küzd.

„Minden város, ahol jártam, Szilícium-valaminek akarja hívni magát. Miért? Milliárdokat pazaroltunk el a világ különböző pontjain egy olyan innovációs modell másolására, amely valójában csak egy fantázia” – hangsúlyozta Dan Breznitz. Rámutatott, hogy mindössze néhány hely – főként az Egyesült Államokban – tudott sikereket elérni ezzel a rendszerrel, míg a több próbálkozó térség egyre növekvő egyenlőtlenségekkel küzd.

A szakértő javaslata, hogy a közösségek ismerjék fel saját egyedi erősségeiket, és igazítsák innovációs stratégiáikat a globális termelés valóságához. Szemléletes példákkal mutatta be, hogyan lehet egy régió sikeres a Szilícium-völgy modelljének másolása nélkül is. Riviera del

Brenta, egy kis északolasz régió a luxuscipők globális központjává vált azáltal, hogy a gyártási technológiák mestere lett, együttműködött a legjobb tervezőkkel, és speciális oktatási programokat indított. „Ez a modell nemcsak a gazdagokat tette még gazdagabbá, hanem széles körű jólétet teremtett” – jegyezte meg Dan Breznitz. Míg Tajvant inkább a csipgyártás központjaként ismerjük, valójában a félvezetők gyártásában szerzett szakértelmét felhasználva forradalmasította a kerékpáripárt. Az olyan vállalatok, mint a Giant bevezették a szénszálas technológiát, így Tajvan a világ vezető csúcskategóriás kerékpár-gyártójává vált.

Ezzel szemben elgondolkodtató Izrael helyzete: bár az ország startupnagyhatalommá vált, ez jelentős társadalmi egyenlőtlenségek kialakulásához vezetett. A 2000-es évekre a startupszektor a gazdaság motorjává vált, és a GDP 70 százalékát termelte meg, a pénz viszont nem maradt az országban, csupán egy szűk réteg vált igazán tehetőssé. „Izraelben minden ötödik családnak nem jut elég pénz élelemre a hónap végén” – mutatott rá az előadó, aki korábban maga is egy izraeli szoftvercég társalapítója és vezérigazgatója volt.

„Ha a széles körű jólét megteremtése a cél, a legnagyobb hiba, amit egy régió elkövethet, az, hogy vakon önti a pénzt a kockázatitöke-

A Petry arculatváltása nem a múlttól való elszakadás, hanem tudatos visszakapcsolódás a gyökerekhez – tudhattuk meg, ezért az új védjegy (logó) is, korszerű formában ugyan, de tükrözi a múltat. A régi fotók és dokumentumok is igazolják, hogy a Petry logója a kezdeti évtizedekben meglepően hasonlított a jelenleg bemutatott változathoz. A bemutatott védjeggyel tulajdonképpen a cég visszatért ahhoz a szimbólumhoz, amely a márka alapját képezte – de egy korszerűbb, letisztultabb és az aktuális idők igényeihez illeszkedő formában.

Ez a logó ötvözi a hagyományt az eleganciával és a tartóssággal.

„Megtartottuk az oroszán szimbólumot, leegyszerűsítettük a formákat, és aranymetszésen alapuló arányokat vezettünk be – mindezt azért, hogy olyan vizuális identitást teremtsünk, amely kiállja az idő próbáját, és bizalmat, professzionalizmust, valamint hitelességet sugá-

roz. Ez a változás nem érinti az üzlet fizikai terét vagy működését. Ugyanakkor minden vizuális kommunikációs elem – a csomagolásoktól és a címkéktől kezdve a marketinganyagokig – ezt az új arculatot fogja tükrözni” – hallhattuk a Tudor negyedbeli üzlet megnyitóján, ahol a cég képviselői azt is elárulták, hogy ambiciózus terveik vannak. Országszerte bővíteni szeretnék a Petry-üzlethálózatot. Ezzel párhuzamosan egy fenntarthatósági tervet is kidolgoztak, amelynek az első konkrét lépéseként jelentősen csökkentették a hulladékmennyiséget, mivel lebomló csomagolóanyagot használnak, szelektíven gyűjtik a hulladékot, és a zöldenergiát is bevezették a gyártási folyamatba.

Nemcsak a hústermékek előállítási folyamatát, üzleteiket sikerül folyamatosan felújítani, hanem munkatársaik szakmai előmenetelére is büszkéek. Megtudtuk, hogy Biró László, a Petry Bistro elit hentes és séfje az Elita Măcelarilor csapatában Párizsban képviseli Romániát és Maros megyét a hentesek világbajnokságán. Továbbá csütörtöktől az En Gros és Export értékesítési csapat képviseli a Petry márkát a Gastropan kiállításon. Ugyancsak ezen a hétvégén a Petry cég jelen lesz a rangos Taste of Transylvania Underground gasztro-nómiai eseményen Parajdon. Vasárnap pedig, Románia eddigi legnagyobb brunchrendezvényén, ugyancsak a Taste of Transylvania Underground keretében, a cég két séfje, Csapó Sándor és Szócs Ervin készít kreatív fogásokat a résztvevőknek.

A Tudor negyedbeli üzlet új arculatának kialakításában segített a Reea cég designcsoportja, a Multidecor reklámkivitelező munkatársai, valamint a Franc Agency kommunikációs partnerei, akik segítik a céget a kreatív reklámkampányokban.

Az eseményt követően a vásárlók elárasztották a megújult külsejű üzletet.

(vajda)

alapokba. A politikának a régió egyedi erősségeihez és a globális termelés realitásaihoz kell igazodnia” – figyelmeztetett Dan Breznitz.

Az innováció a teljes társadalom hasznára kell váljon

Dan Breznitz kiemelte, hogy az innováció nem egyetlen pillanat alatt történik, hanem többlépcsős folyamat, amelynek mindegyik szakasza eltérő gazdasági hatást gyakorol. Négy fő fázist különböztethetünk meg. Az új technológiák és forradalmi ötletek születése csak a kezdet. A második lépés a tervezés, a prototípus-fejlesztés és gyártástechnológia – ebben az innovációs szakaszban a tajvani vállalatok kiemelkedően teljesítenek. A következő szint a második generációs termék- és alkatrészinováció, a negyedik lépés pedig a hatékony gyártási folyamatok kidolgozása, tökéletesítése – így vált például Kínában Sencsen a világ egyik legfontosabb elektronikai gyártóközpontjává.

Egy sikeres régió tudatosan választja ki, hogy ebben a keretrendszerben hol tud a legjobban elhelyezkedni, ahelyett, hogy kizárólag a startupmodellre támaszkodna – vallja a szakértő. Úgy véli, kulcsfontosságú a hatékony innovációs stratégiák kidolgozása. Miközben sok ország a szabadalmakra, a kockázati tőkére és a kutatásokra koncentrál, ezek nem mindig járnak széles körű gazdasági előnyökkel.

A döntéshozóknak a következő kérdéseket kellene megvizsgálniuk: Milyen iparágakban tudunk globálisan versenyezni? Milyen innovációs megoldások illeszkednek a meglévő erőforrásainkhoz? Hogyan segíthetnénk a meglévő helyi vállalatokon, hogy növekedhessenek? Hogyan biztosíthatjuk, hogy az innováció által generált jólét széles körben elérhető legyen?

Kolozsváron például az informatikai szektor gyors növekedést hozott, de egyben a társadalmi egyenlőtlenségeket is növelte. Az előadó rámutatott, a városnak meg kell őriznie ezt a sikert, de az IT-szektorban felhalmozott tapasztalatokat más iparágakban is alkalmaznia kellene annak érdekében, hogy az innovációs fejlődés ne csupán egy szűk elit kiváltsága legyen.

„Továbbra is igyekszünk olyan szakembereket meghívni Erdélybe, akik gondolatébresztő előadásokon át vizsgálják meg napjaink fontos társadalmi kérdéseit. Mivel ezek az események nyilvánosak és ingyenesek, bárki érdeklődő részt vehet, és megoszthatja gondolatait a témákkal kapcsolatban” – fejtette ki *Talpas Botond*, az MCC erdélyi tevékenységért felelős igazgatója. Emellett hangsúlyozta: az MCC nyitott, bátorító környezetet szeretne teremteni a szabad eszmecseréknek, hiszen „a közös gondolkodás elengedhetetlen ahhoz, hogy jobb környezetet építsünk magunk és közösségünk számára.” (közlemény)

Ahol régiségek közt megy a buli

Radu Kálmán és a Rusztikus Ház

Különleges fal- és állóórák, festmények és fegyverek népesítik be egyéb antik tárgyak mellett a marosszentkirályi Rusztikus Házat, Radu Kálmán vendégeinek szálláshelyét. A nem mindennapi – elektromos bokszgéppel, jacuzzival és szaunával is ellátott – létesítmény megálmodójával nemrég a „ház” tágas előterében beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– Milyen út vezetett idáig? – kérdeztük a marosvásárhelyi születésű, jogász végzettségű vállalkozót.

– A rendszerváltás előtt lakatosként dolgoztam a vásárhelyi gyógyszergyárban. Az 1989-es decemberi események után eljöttem a gyártól. A kilencvenes évek elején külföldre toboroztam munkásokat, 15-öt, 20-at is, és közben én magam is egyszerre két cégnél dolgoztam. A munkások után fejenként 2000 forintot kaptam, 15 ember után ez már 30 ezer volt, ami akkoriban nagyon sok pénznek számított. A saját munkámmal keresett összeget is beleszámítva, százezer forintokkal jöttem haza. Három éve dolgoztam külföldön, amikor meghaltak a szüleim, és rám maradt a 20 éves húgom. Így hazajöttem Marosvásárhelyre, magamhoz vettem, és mindenben támogattam a testvéreimet. Ebben nagy segítségemre volt

elvégeztem a marosvásárhelyi Dimitrie Cantemir Egyetemen a jogot, a bukaresti Rendőrákadémián vizsgáztam. Emellett az adásvételt is folytattam. Nemcsak lakásokat, hanem földeket is vásároltam, négy és fél hektár területet parcelláztam fel, és mintegy ötven parcellát adtam el. Egy kisebb halastavam is volt itt, Szentkirályon, de mivel a szomszédok folyton panaszkodtak, hogy hangoskodás van a tónál, fogtam magam, és mérgemben túladtam rajta.

Sportlétesítménynek indult

– Hogy került a képbe Marosszentkirály? – kérdeztük.

– Ide nősültem. Kaptam apósomtól öt ár földet, a többit megvettem. Így hoztam létre körülbelül tíz évvel ezelőtt a Rusztikus Ház melletti sportpályát, ahol focizni, kosarazni, röplabdázni, teniszezni és lábteniszezni is lehet. A pálya mellé

Fotók: Nagy Tibor

fordult már itt legalább egy diákcsoport. Főleg 18. születésnapot jönnek ünnepelni a fiatalok, de polgári esküvőt is tartottak már itt. Az is gyakran előfordul, hogy a szentki-

a házat egy társaság. A rendelkezésre álló tíz szobában összesen huszonöt személyt tudok elszállásolni. Nemcsak a megyéből jönnek vendégek, hanem az ország távolabbi vidékeiről, sőt külföldről, Hollandiából, Németországból is.

A gyerekkori szenvedély nyomai

– Mesélj egy kicsit a falakat egészen beborító régiséggyűjteményről.

– Gyermekkoromtól szenvedélyes gyűjtő voltam, a bélyegek, régi pénzürmék és sok egyéb is érdekelt. Az idők során annyi mindent összegyűjtöttem, hogy megbeszéltem a feleségemmel, hogy nyitok egy régiségkereskedést, és ott értékesítem a tárgyaimat. Ez az üzlet azonban nem bizonyult nyereségesnek. Abból, amit a különböző vásárokon megvettem, és nem sikerült pénzzé tennem, sok mindent ide hoztam. Egyébként most is van még egy régiségkereskedésem Marosvásárhelyen a Retyezát utcában, és az ingatlanközvetítésre fenntartott irodaház is ott működik.

Miután a Rusztikus Ház minden szobájába benéztünk, vendéglátónk az aranyhalakkal teli tóhoz kísért, ahol úszómedence, grillező és az önfeledt szórakozás sok más kelése is megtalálható. A teret dekorációként használt, hetvenes évekbeli motorok dobják fel még jobban. Radu Kálmán ennek kapcsán elárulta, hogy két keréken is szeret száguldani, és a marosvásár-

helyi motoros körökben Batmanként ismerik. Egyébként a deményházi Drakula-kriptaház is az ő találmánya, amit az egyik vendégének adott el – tette hozzá.

A nem mindennapi forrás

A továbbiakban vendéglátónk egy másik érdekességről, a Rusztikus Ház előtt őrködő forrásról mesélt, amely mellett egy boros- és egy pálinkáscsapot is felállított. Az arra járók ingyen kóstolhatták a mámorító nedűt, és aki úgy érezte, köszönetképpen pénzadományt hagyhatott a forrás elé kihelyezett dobozban a szentkirályi gyermekotthon lakói számára. A kezdeményezés azonban nem sült el jól – tudtuk meg az ötletgazdától, aki úgy gondolja, maguk az árvaházi fiatalok törték fel és rabolták ki kétszer is a dobozt, azok a gyerekek, akiknek élelmiszereket vitt az otthonba. A szeszes ital ingyen kínálását a rendőrség felszólítására kellett megszüntetni, ugyanis volt, aki visszaélt a lehetőséggel, és részegre itta magát. Azóta sem bor, sem pálinka nem folyik a csapokból, és az alkoholfogyasztás lehetőségét márványtáblán hirdető feliratot is le kellett ragasztani. A forrás melletti plakáton Radu Kálmán cilinderben, frakkban, nyakán hosszú fehér sállal látható. Azt mondja, nemesi származású felmenői mindig így mutatkoztak a mulatságokban, és példájukat ő is követi.

a feleségem, Hajnal Flóra, aki úgy állt a fiatal lány mellé, mint egy igazi édesanya, és a mai napig jó viszonyban vannak. Örökre hálás vagyok ezért a páromnak. A szüleimtől rám maradt ingatlant értékesíteni akartam. Abban az időszakban egyetlen ingatlanközvetítő cég működött Marosvásárhelyen, annak az illetékese jött el hozzám, és egy háromórás beszélgetés alatt felvilágosított a lakáseladás minden csínjáról-bínjáról. Ezután határoztam el, hogy én is kipróbálom magam ezen a területen. Vettem egy ingatlant, rendbe tettem, eladtam, aztán egy következőt is megvásároltam, és arra is megtaláltam a megfelelő vevőt. Már mintegy harminc lakást értékesítettem, amikor elhatároztam, hogy létrehozok egy ingatlanközvetítő céget, és ez 1994-ben meg is történt. A cég a mai napig működik, most már a fiam, Radu Ádám Eduárd viszi tovább. A munkám során sokszor találkoztam jogi problémákkal, egyes ügyfelek ingatlanjai például nem voltak be telekelve, illetve nem volt meg a hagyatéki tárgyalás. Igyekeztem mindenkinek megoldást találni a gondjára, és közben negyvenévesen

két öltözőt is építettem. Akkor a ház még nem volt meg, mezőgazdasági terület volt a helyén. Az ingatlant teljes mértékben önerőből húztam fel. Eredetileg sportteremnek szántam. Félretettem tízezer eurót a sportszerekre, edzőgépekre, de amikor eljutottam odáig, hogy megvásároljam őket, már 35 ezer euróra ment fel az áruk. Végeztem egy számítást, és rájöttem, hogy ha fejre állok, akkor sem lesz nyereséges a sportterem, főleg, hogy a működtetéséhez két alkalmazottra is szükség lett volna. Így aztán változtattam az eredeti elképzelésen, vendégfogadásra alakítottam át az ingatlant, a pályát pedig a szállóvendégek rendelkezésére bocsátottam. Hat szobát és öt fürdőszobát hoztam létre, így született meg a Rusztikus Ház. A kinti részen medence és sós vízi cseber, úgynevezett székely jacuzzi is van, illetve további négy szoba is vár a vendégekre. Nagyon jó bulikat lehet itt csinálni, karaokéra is van lehetőség.

– Mennyire tudnak a létesítményről a marosvásárhelyiek?

– A sportpályáról kevesebben, de a szálláshelynek elment a híre. Minden vásárhelyi középiskolából meg-

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTI: SZER-PÁLOS Y PIROSKA

Péntektől 60 hektárnyit perzseltek fel

Végeláthatatlan bozóttüzek a megyében

A múlt hét végén, március 21–24. között a Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség 201 vészhelyzetet regisztrált, amelyek közül a SMURD orvosi csoportjait 182 bevetésre hívták, ugyanakkor 17 tűzesethez és két pirotechnikai bevetéshez. A 17 tűzesetből egy lakástűz volt, négy hulladéklerakó gyúlt meg, 12 helyszínen pedig száraz növényzet lobbant lángra. Kedd reggelig újabb hat hektáron oltották a száraz növényzetben keletkezett tüzeket.

A legjelentősebb bozóttüzek többek között Szászrégenben, Segesváron, Faragón, Mikefalván, Gernyeszegen keletkeztek, Sáromberkén szombaton, Ernyében vasárnap este is hatalmas lángok terjedtek a közút irányába, ezért egy időre forgalomkorlátozást rendeltek el. A tűzoltóknak nem kevés fejtörést okozott, hogy hogyan akadályozzák meg a lángok áttérjedését a házakra, a melléképületekre, összesen mintegy 52 hektárnyi területet érintve. Sérültek nem voltak, a tüzeket valószínűleg szándékos gyújtogatás okozta.

Hétfőn, március 14-én és a

keddre virradó éjszaka újabb tűzesetek eloltásához irányították a tűzoltókat. Közülük egyik egy lakóházban keletkezett, és a ház szigetelését érintette, 12 esetben pedig száraz növényzet gyúlt meg Marosvásárhelyen, Segesváron, Szászrégenben és Dicsőszentmártonban, és összesen mintegy 6 hektárnyi területet érintettek.

Hétfőn este a segesvári tűzoltókat újra meggyújt száraz növényzet eloltásához irányították. Fennállt a veszély, hogy a tűz áttérjed egy erdőre és a közelben lévő hétvégi házra, ezért a beavatkozáshoz erősítést kértek. A tüzet – amely mintegy 2 hektárnyi területet érintett,

ahol avar és száraz növényzet égett – sikerült eloltani. Személyi sérülés nem történt.

A hasonló vészhelyzetek megelőzése érdekében a tűzoltóság közleményben azt javasolja, hogy:

- Ne használjanak nyílt tüzet mezőgazdasági területek, erdők vagy száraz növényzettel borított területek közelében.
- Ne dobjanak el égő cigarettát, különösen magas hőmérsékleti értékek és erős szél idején.
- Ne gyújtsanak meg avart, növényi törmeléket, sem szemetet.
- Ha tüzet észlelnek, azonnal hívják a 112-es segélyhívó számot, és jelentsék a pontos helyszínt.

Mindezek betartásával jelentős károk és veszélyek előzhetők meg. Az avar, a tűzeg, az erdei hulladék, a nád, a bokrok és a lágyszárú növényzet égetésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések be nem tartása szabálysértésnek minősül, és a környezetvédelmi őrség magán-személyek esetében 7.500-tól

Fotó: InfoMures24

15.000 lejig terjedő, jogi személyek esetében pedig 50.000-tól 100.000 lejig terjedő bírságot szabhat ki.

Az égő száraz növényzet az egyik legnagyobb veszélyt jelenti a környezetre és a közösségre nézve, mivel jelentős gazdasági károkat, de akár emberéleteket is követelhet. Ugyanakkor a polgárok biztonságának szavatolása és a tűzesetek lehet-

séges okainak feltárása érdekében a marosvásárhelyi tűzoltóság felügyelői tüzmegelőzési ellenőrzéseket is végeznek a fennhatóságuk alá tartozó intézményeknél, valamint több helyszínen tartanak tüzmegeelőzési felvilágosítást – tájékoztatott Călușeri Alexandra-Maria, a Maros Megyei Tűzoltóság sajtóképviseelője. (szer)

A román rendőrség napját ünnepelték

Nyitott kapuk a várban

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség március 25-én, hétfőn a marosvásárhelyi várban szép számmal megjelent érdeklődő diákok és felnőttek körében ünnepelte a román rendőrség megalapításának 203. évfordulóját. Ezt a napot 2002 óta ünneplik, és ezúttal is a rendőrök megpróbálták bemutatni a különböző részlegek tevékenységeit

Marosvásárhelyen a várban tartott Nyitott kapuk napja hagyomány a március 25-én megszervezett román rendőrség napja alkalmából.

A bűnüldözéssel, különleges akciókkal, megelőzéssel, iskolai biztonsággal, állatvédelemmel és közlekedéssel foglalkozó rendőrök, valamint számos intézményi partner idén is külön standokon mutatták be az általuk képviselt szakmát. Kicsiknek és nagyoknak lehetőségük nyílt arra, hogy köze-

Fotók: rendőrség

lebből is megtekinthessék a fegyvereket, a rendőrség vagy más struktúrák járműveit, hogy belépjenek egy bűnügyi helyszínre, és megnézzék, miként gyűjtenek bizonyítékokat, vagy a speciális

szemüvegek segítségével megfigyeljék az alkohol vagy tudatmódosító szerek káros hatásait.

Az állatvédelmi tisztviselőkkel is beszélgettek a feladataikról, a főbb szabályokról, amelyeket be kell tartani annak, aki örökre szeretne fogadni egy házi kedvencet, illetve arról, hogy miként lehet küzdeni az állatok, főként kutyák és macskák elhagyása ellen.

A közlekedési rendőrök sok iskolással beszélgettek arról is, hogy hogyan lehet megelőzni az áramütéses baleseteket a vasútvonalakon, ugyanakkor a rendőri karrierhez vezető útra kíváncsiakat is sok hasznos információval látták el.

A rendezvény harci, beavatkozási és kutyakiképzési bemutatói idén is a legnépszerűbbek voltak a diákok körében. A rendezvény megszervezésével, a tevékenysége átláthatóságával a rendőrség a közösséggel való kapcsolatot szeretné elmélyíteni. (pálosy)

Az életbenléti igazolást küldeni kell

A romániai nyugdíjfolyósítás feltétele

Az új romániai nyugdíjtörvénnyel változott a külföldön letelepedett romániai nyugdíjasok életbenléti igazolása is. Közeledik a március 31-i határidő, amíg az érintettek igazolhatják, hogy életben vannak. Újdonság, hogy immár félévente kell továbbítani a romániai nyugdíjhivatalhoz azt az igazolást, amelyet tavalyig évente egyszer, december végéig küldhettek az ország határain kívül élő és romániai nyugdíjban részesülő személyek.

Pálosy Piroksa

A tavaly szeptember 1-jétől hatályos, az állami nyugdíjrendszerről szóló 2023. évi 360-as sz. törvény szerint a külföldön állandó lakhellyel rendelkező, vagy ideiglenesen ott tartózkodó romániai nyugdíjasok az életbenléti igazolást félévente önszántukból, minden év március 31-ig, illetve szeptember 30-ig kell továbbítsák a romániai nyugdíjhivatalhoz.

Ez több mint kilencezer külföldön élő Maros megyei nyugdíjast érint. Az első félévi igazolást január 1. – március 31. között, a második félévit július 1. – szeptember 30. között bármikor elküldhetik. Akárcsak eddig, az okiratot a lakóhely szerinti ország törvényes hatósága előtt kell aláírni, és ennek a hatóságnak igazolni, hogy az illető életben van. A külföldön tartózkodó nyugdíjasok a formanyomtatványt internetről letölthetik. A nyugdíjhivatalok mentesültek az alól, hogy évente két alkalommal emlékeztető formanyomtatványt küldjenek, ugyanis a törvényszöveg megfogalmazása szerint az érintetteknek saját kezdeményezésre kell bizonyítaniuk, hogy életben vannak.

Az életbenléti igazolás – akár-

csak eddig is – a nyugdíjintézmények, helyi közigazgatási hatóságok, konzuli hivatalok, közjegyzők, ügyvédek, jogi tanácsadók, a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti állam területén működő háziorvosok, vagy azon munkáltatói szervezetek irodáiban hitelesíthető, amelyekkel az Országos Nyugdíjfolyósító Intézet együttműködést írt alá.

Ha az igazolást nem nyújtják be a megadott határidőn belül – minden év március 31. és szeptember 30. –, a nyugdíjak kifizetését a határidők lejártát követő hónaptól felfüggesztik, majd az okirat elküldését követően, a felfüggesztés időpontjától kezdődően folytatják.

Az életbenléti igazolást bármilyen kommunikációs eszközzel, azaz postai úton, faxon, e-mailben is el lehet küldeni a területi nyugdíjhivatalnak, az elérhetőségek megtalálhatók az érintett intézmények hivatalos honlapjain és az Országos Nyugdíjhivatal (CNPP) honlapján.

A Maros Megyei Nyugdíjhivatal postacíme a formanyomtatványon is megtalálható: Casa Județeană de Pensii Mures, str. Tudor Vladimirescu, nr. 60, jud. Mures, cod poștal: 540014, e-mail-cím: cjpmures@cnpp.ro, vagy plati.mures@cnpp.ro.

Bemutatták a Volkswagen ID.Every1-et

Március elején lehullt a lepel a Volkswagen legkisebb elektromos autójáról, az ID.Every1-ről, aminek a neve magyarra fordítva azt jelenti, hogy ID.Mindenkinek, továbbá az egyes szám utal arra, hogy ez lesz a legkisebb villanymeghajtású Volkswagen. A 3,88 méter hosszú és 1,81 méter széles autó valamilyen tágasabb lesz az elődjének is számító e-Up-nál és annak platformtársainál, illetve a csomagtere is nagyobb lesz, azonban a Volkswagen Polónál kisebb.

Thomas Schäfer, a Volkswagen vezérigazgatója azzal a felütéssel nyitotta meg a Media Night nevű eseményt, amely az ID.Every1 köré épült, hogy a népautónak született márka márpedig elérhető árú villanyautókat fog kínálni, hiszen ugye a név kötelez. Azonban nem holnap fognak a kereskedésekben megjelenni ezek a típusok. A nagy német autómárka még 2023-ben mutatta be az ID.2allt, amely az akkori tervek szerint idén kellett volna megérkezzen, de végül csak 2026-ban

kerül a kereskedésekbe Cupra Raval testvérmodelljével együtt. A két típus ára a jelenlegi információk szerint 25 ezer euró körül fog alakulni. Az ID.1 pedig csak 2027-ben érkezik, elméletileg 20 ezer eurós árcédulával.

Volkswagen ID.Every1

Forrás: Volkswagen

Ezért az árért a legkisebb elektromos Volkswagen egyszerű technikát, elsőkerék-meghajtást, frunk (első, „motortér” helyén található csomagtér) nélküli platformot és papíron 250 kilométeres hatótávot kap. Az elektromotor teljesítménye 95 lóerő lesz, míg az autó végsebessége 130 km/h körüli lesz.

A Media Night eseményen kiállítottak egy prototípust is, amely a képek tanúsága alapján jól néz ki, viszont látszik rajta, hogy ez még közel sem a gyártásérett változat. Ezzel együtt is jól mutatott a típus a 19-es felnikkel és teljesen körbesötétítve, ugyanakkor szinte biztosak lehetünk abban, hogy például a

sárvédőívek a végleges változaton egyszerűbb kialakítást fognak kapni, abban viszont bízhatunk, hogy a jópofa, valódi szemekre emlékeztető lámpák, amelyek kimondottan aranyossá teszik a típust, megmaradnak. Az ID.1 belsejét a lesötétített ablakok miatt előben azok sem láthatták, akik

A Volkswagen ID.Every1 beltére

Forrás: Volkswagen

részt vettek az eseményen. Azonban a képek tanúsága alapján az is jópofa, és könnyed, lebegős hatást kelt. A beltér kapcsán viszont meg kell jegyezni, hogy mivel az eseményen sem lehetett élőben megnézni, ezzel kapcsolatban egészen

désből fog származni, ami azt is jelenti, hogy a legkisebb elektromos Volkswagen szoftvere markáns előrelépést hoz. A német autókonszern ugyanis soha nem arról volt híres, hogy nagyon jó szoftvereket készít, az első, kimondottan villanymeghajtásúnak tervezett autója, az ID.3 azért nem érkezett meg időben a kereskedésekbe, mert nem volt rendben a szoftvere, és csak a sokadik javított változat lett végül elfogadható.

A bemutató eseményen több konkrétumot nem árultak el az ID.Every1-ről, azonban a márka vezérigazgatója úgy fogalmazott: bízik abban, hogy az ismert nehézségek ellenére is versenyképes lesz a német autógyártás, 2030-ig pedig a világ vezető volumenmárkáját szeretnék megalkotni a Volkswagenből. A cél kimondottan ambíciózus, ehhez pedig minden bizonnyal a versenytársaknak, főként a kínai márkáknak, illetve a jelenlegi legnagyobb autómárkának számító Toyotának is lesz egy-két szava.

Novemberben végleg búcsúzik a Ford Focus

Olyan érzésünk lehet, és ezt a számok is alátámasztják, hogy a Ford a saját halálára játszik Európában. Az amerikai eredetű gyártó már korábban elkaszálta a Fiesta és a Mondeo típusok gyártását, idén novemberben pedig a Focustól is végleg elbúcsúzhatunk.

Mindez annak a stratégiának a része, amelyet Jim Farley, a Ford vezérigazgatója még korábban jelentett be, azazhogy kilépnek az unalmas autók szegmenséből, és helyettük inkább az ikonikus modellekre koncentrálnak, például a Broncóra, a Mustangra vagy éppen a Raptorra. A vállalatnak az a hosszú távú célja, hogy az off-road autók Porsche-jává váljon. Ennek érdekében hoz meg fájdalmas ál-

dozatokat, főként az európai piacon. Ha az imént felsorolt három modellt vesszük, egyértelműen kijelenthetjük, hogy erre nem igazán van igény az öreg kontinensen, viszont Mondeo, Fiesta és főként Focus gyakran jön velünk szembe az úton, legalábbis sokkal nagyobb számban, mint Mustang.

Az egyszerű észrevételt a számok is igazolják, ugyanis a Ford európai eladásain már most látszik a tömegmodellek hiánya. Tavaly ugyanis 17%-kal csökkent az értékesített autók aránya Európában, mivel a kínálatból már hiányzott a Mondeo és a Fiesta, ezzel a visszaeséssel pedig értelemszerűen a márka piaci részesedése is 4%-ról 3,3%-ra csökkent. Azt követően pedig, hogy idén no-

vemberben végleg leállítják a Focus gyártását, várhatóan még tovább fog csökkenni az eladási volumen és a piaci részesedés is, hiszen az előző évek statisztikái azt mutatják, hogy a Focus volt a Ford legnépszerűbb modellje Európában.

Azért is érdekes, hogy eltűnnek az európai tömegmodellek, mert a Ford több befektetést is tervez az öreg kontinensen, ennek fényében nehezen értelmezhető, hogy miért fordít egyre kevesebb figyelmet a kisebb autókra igénylő közönségre. Lehet ezt azzal magyarázni, hogy inkább nagyobb haszonkulccsal árulnak kevesebb autót, mint kisebb haszonkulccsal többet, de nem biztos, hogy ez a taktika Európában beválik.

A jelenlegi, egyben utolsó Ford Focus

Forrás: Wikimedia Commons

A legtöbb gyártó gyűjti az adatokat a felhasználóiról

A Consumer Reports legújabb vizsgálatából az derül ki, hogy az autógyártók az újabb modelljeikkel gyűjtik a felhasználók adatait, és azokat tovább értékesítik külső vállalkozásoknak, például biztosítással foglalkozó társaságoknak. Az amerikai piacon egyes gyártók esetében az adatkezelési szabályzat akár több ezer oldal is lehet, ezt pedig a vásárlók, akik már vezetni szeretnék új autójukat, átolvasás nélkül írják alá, és talán bele sem gondolnak, hogy milyen engedélyeket adnak a gyártóknak.

A Consumer Reports jelentése szerint sok olyan márka van, amely az emberek vezetési stílusát, a szokásait, sőt időnként még a tartózkodási helyükkel kapcsolatos adatokat is gyűjti. A Mitsubishi Motors Road Assist+ alkalmazás például még a gyorshajtást, az erős fékezéseket, sőt még az éjszakai vezetést is jegyzi.

Az autógyártók az így megszerzett adatokat gyakran biztosítótársaságoknak adják tovább, amelyek ezek alapján személyre szabott biztosítási díjakat számolnak ki az ügyfeleknek.

Az, hogy az adatok alapján a társaságok meg tudják állapítani, ki jelent nagyobb kockázatot, és annak alapján számolják ki a biztosítás díját, még valahol érthető is, és racionálisabb megoldásnak

tűnik, mint elsősorban a járművezető életkorához igazítani a díj mértékét.

Azonban nagyon komoly aggályokat vett fel az, hogy a gyártók – a felhasználók beleegyezésével – összegyűjtik ezeket az adatokat, a Consumer Reports vizsgálatából ugyanis az is kiderült, hogy vannak olyan autók, amelyek jegyzik, hogy milyen környéken mozognak, és pontosan merre járnak. Vagyis egyes gyártók felhasználók ezreit követhetik nyomon illegálisan.

Van megoldás arra, bár pepecselős, hogy újautó-vásárlóként vagy újabb autó használójaként ne legyünk nyomon követhetők. Az első és legfontosabb dolog az lenne, hogy olvassuk el az adatkezelésre vonatkozó iratcsomót, mielőtt azt aláírnánk, vagy megnyomnánk az OK gombot. Ha viszont ezt elmulasztottuk, vagy éppen egy újabb autót vettünk használtan, akkor is van megoldás, ugyanis minden autóban kapcsolható a személyes adatok rögzítése, viszont ez nem egy egyszerű folyamat, ez a menüpont elég jól el van rejtve a legtöbb autó fedélzeti számítógépében.

Azonban modellspecifikusan meg lehet találni az interneten a lépéseket, amelyeket, ha követünk, ki tudjuk kapcsolni a személyes adatok rögzítését.

Botrány a román jégkorongban, Csíkszereda tiszteletlenségéről beszélnek

Attól hangos a hazai sportsajtó, hogy a Csíkszereda az ificsapatát állította ki a román jégkorongbajnokság kisdöntőjében.

Miután a székelyföldi együttes az elődöntőben 3-2-re kikapott a Gyergyószentmiklóstól, a hargitai megyeszékhely klubjának vezetői úgy döntöttek, tartálékolják a csapatot az Erste Liga elődöntőjére. Így a Steaua elleni bronzmeccsre az elődöntő 18 játékosa közül 14-et (!) juniorokra cseréltek. Az alapembereket pedig elindították a magyar fővárosba, ahol a Budapest Jégkorong Akadémia elleni, tegnap esti elődöntőben kellett helytállnia az együttesnek.

Csak öten maradtak közülük a mérkőzés napján Gyergyószentmiklóson, ők is azért, mert a szabályzat előírja, hogy a beemelegítőt 16 játékossal kell végezni. Ennyien ki is korcsolyáztak a jégre, azonban az első két harmadban már csak a két ifjúsági vonalat cserélgette a csapat. Amint elkezdődött a meccs, a harmadik vonalat alkotó öt alapember (Bíró Gergő, Kristó Csongor, Silló Arnold, Eduard Cășăneanu és Kovács Előd) és az edző (Kevin Constantine) is elhagyta a csarnokot, és Budapestre indult. Ez nagy felháborodást keltett, sokan azt mondták, hogy a Csíkszereda tiszteletlenül viszonyul a hazai bajnoksághoz, a Golazo című román sportlap pedig emlékeztetett, hogy a har-

gitai megyeszékhely csapatát közpénzekből finanszírozzák, és a helyi önkormányzati támogatás mellett az állami sportügynökség hozzájárulását is élvezi a költségek fedezésében.

A jégkorong-szövetség vezetősége azonnal konzultált a csíkszeredai klub vezetőivel, akik ennek következtében kénytelenek voltak visszafordítani a meccsre nevezett játékosokat és az edzőt. Az öt jégkorongozó a harmadik harmadban pályára is lépett, azonban pusztán formaságot teljesítettek, mert ekkor már 3-0-ra vezetett a Steaua, amely végül 4-0-ra nyert.

A román bajnoki címet amúgy történetében először a Gyergyószentmiklós csapata nyerte, amely a döntőben 2-1-re győzött a Brassói Corona ellen.

Elődöntő az Erste Ligában

A magyar bázisú jégkorong Erste Ligában tegnap elkezdődött az elődöntő-sorozat. Az alapszakaszban hatodik helyen végzett Csíkszereda a negyedöntőben kiejtette a Debrecent, tegnap este pedig, a lapzártá után zárult első elődöntős mérkőzésen az alapszakaszgyőztes Budapest Jégkorong Akadémiával találkozott. A másik ágon megismétlődik a román bajnoki döntő, a Gyergyó és a Brassó közül kerül majd ki a második finalista.

Fotó: a Csíkszeredai Sportklub közösségi oldala

F1: Elment az utolsó garázsmeister

Benedek István

Március 20-án, 76 évesen elvesztette a rák elleni harcot *Eddie Jordan*, akinek személyében a száguldó cirkusz legendás alakja, utolsó garázsimestere távozott az égi boksztucába.

Amilyen időket manapság él a sportág, olyan aligha fordulhat még egyszer elő, hogy egy gyári háttér nélkül érkező kis privát csapat pár esztendő alatt felküzdje magát a konstruktóri dobogóra. De emellett az ír üzletember és csapattulajdonos a magyar szurkolók számára is örökre emlékezetes marad, hiszen az első – és mindeddig egyetlen – magyar versenyző, Baumgartner Zsolt is a Jordan színeiben mutatkozhatott be, ráadásul hazai pályán.

Eddie Jordan maga is pilótaként kezdte a versenyzést, és közel járt a világbajnokságon való bemutatkozáshoz is, tesztelt a McLaren színeiben, de versenyzői ülést nem kapott. Aránylag hamar megalakította a nevét viselő csapatot, és tagjai 1991-ben minden idők egyik legszebb autójával mutatkoztak be az F1-ben. A körülmények összejátszásának köszönhetően az ír istállónál mutatkozhatott be abban a szezonban a belga futamon egy bizonyos Michael Schumacher. Noha a későbbi rekordbajnokot azonnal „elrabolta” Jordantól a Benetton, öccse, Ralf szintén náluk mutatkozott be, és két szezonon át versenyzett a csapatban.

A Jordan a feltűnő autófestésekről és a hatalmas partikról volt híres a boksztucában, de a bohém külső mögött kőkemény profi munka zajlott. A kilencvenes években már a hatalmas pénzekből gazdálkodó, komoly vállalati háttérű csapatok uralták a bajnokságot, és ebben a közegben Eddie Jordan alakulata folyamatosan lépkedett felfele a ranglétrán. A Honda 1992 után leállította gyári motorprogramját, de a Mugen külsős tuningcég révén azért fél lábbal csak maradtak a japánok az F1-ben. 1998-ra a Jordan megszerezte ezeket a motorokat, és abban az évben, szintén Belgiumban, egy kaotikus esőfutamon az ír istálló megszerezte az első győzelmét. Ráadásul duplát! Ennek komoly szerepe volt abban, hogy a Honda 2000-től gyári motorszállítóként jött vissza a száguldó cirkuszba, Jordanék oldalán. De addig még hátravolt az 1999-es esztendő, amikor a Jordan újabb két győzelmet szerzett, és két futammal a szezon vége előtt a német Heinz Harald Frentzen révén még a világbajnoki címre is esélyes volt, a konstruktóri rang-

Fotó: az F1 közösségi oldala

sorban pedig a 3. helyen zárt. Privát csapatnak konstruktóri dobogó azóta sem termett, és a jelenlegi korszak technikai és anyagi feltételei mellett nem is terem többé.

Innen már a lejtő következett a bohém ír alakulat számára, mert ugyan 2000-re a Honda már a gyári motorpartnerük volt, de két év után elhagyta őket a BAR kedvéért, amelyet fel is vásároltak a japánok, manapság ez az istálló már háromágú csillagot visel. A Jordan még évekig kitartott a középmezőnyben, ám lassan, de biztosan csúszott lefele a rangsorban. 2003-ban még szerzett egy szerencsés győzelmet a Jordan, de az az esztendő magyar szempontból másról marad emlékezetes. A 2003-as Magyar Nagydíj előtt megsérült a csapat egyik versenyzője, és Eddie Jordan a száguldó cirkusz kapujában toporgó Baumgartner Zsoltnak szavazott bizalmat, így a magyar versenyző hazai pályán mutatkozhatott be világbajnoki futamon.

A Jordan két évet bírt még ki a paddockban, az ír üzletember végül eladta az istállóját, amely azóta Midland, Spyker, Force India, Racing Point néven is futott. Jelenleg ez az Aston Martin.

Eddie Jordan a csapata eladása után sem vonult vissza a száguldó cirkuszból, tévés szakértőként és podcasterként maradt a körforgásban. De volt még hátra egy utolsó igazi nagy dobása. Menedzserként ő vezényelte le Adrian Newey csapatváltását: mint ismert, a raklapnyi vb-címet nyert brit tervezőzseni idéntől elhagyta a Red Bullt az Aston Martin kedvéért. Hogy milyen sikerekre vezetí Newey az egykori ír istállót, azt Eddie már csak az égi paddockból követheti.

De mostantól odafent kemény partik lesznek.

Román papírformasiker San Marinóban

Mestermérleg

Elégedettnek mondta magát a román válogatott vezetőedzője a San Marino elleni 5-1-es győzelemmel, de Mircea Lucescu arról is beszélt a hétfő esti mérkőzést követően, hogy le is szidta a játékosokat, és figyelmeztette őket, hogy sohasse lazítsanak.

„Fontos győzelmet arattunk. Hatvan percig úgy játszottunk, ahogy kell, de ami utána jött... az kuka. Figyelmeztettem a játékosokat, hogy ne becsüljük le az ellenfelet, végig összpontosítsanak, mégis kiengedtek, amikor már zsákban érezték a sikert. Ha lazítás, veszteség! Így jártunk Bosznia ellen, s ha már azt a meccset elvesztettük, legalább tanuljunk belőle. Mert ahogy kikaptunk hazai pályán az első meccsen, úgy nyerhetünk majd Bécsben, Ausztria ellen. Lényegesnek tartom, hogy olyan játékosokkal menjünk az osztrákokhoz, akik jól felkészültek, és úgy tudnak játszani, ahogyan kérem. Próbáltam elmagyarázni, hogy mit kellett volna tennie Mihai Popescunak a bosnyák meccsen, amikor az ő hibájából gólt kaptunk, és egyáltalán nem tetszett, ahogyan egyesek kiforgatták a szavaimat! Szó sem volt arról, hogy kirúgjuk őt! Amikor bírálók valakit, tanácsot is adok, és azt szakemberként, megértéssel, szeretettel teszem. Már abban a korban vagyok, amikor nem szabad haragudnom senkire. Másfajta futballt kell játszsanunk, amelyben teljesen uraljuk az ellenfelet” – mondta Mircea Lucescu.

Új-Zéland ott lesz a vb-n

Új-Zéland kijutott a 2026-os labdarúgó-világbajnokságra, miután az óceániai selejtező hétfői, Aucklandben rendezett döntőjében 3-0-ra legyőzte Új-Kaledóniát. Az alakulat így 1982 és 2010 után harmadszor vehet részt a döntő tornán.

Új-Kaledónia reményei is élnek még arra, hogy először játszhasson a legjobbak közt. A csapat egy hat nemzetet felvonultató kontinensközi rájátszásban vesz részt, amelyen további két csapat szerez részvételi jogot.

A FIFA-világranglistán 89. helyen álló Új-Zéland története során először kvalifikált közvetlenül a világbajnokságra, amit az tett lehetővé, hogy a résztvevők számát 48-ra növelték. A szigetországnak az is az előnyére vált, hogy Ausztrália 2006 óta az Ázsiai Labdarúgó-szövetségnek a tagja.

A 2026-os világbajnokságnak az Egyesült Államok, Mexikó és Kanada ad otthont. Az új-zélandiak előtt múlt csütörtökön a japánok harcolták ki a részvétel jogát. A három házigazda válogatottja alából a mezőny tagja.

Románia 5-1-re legyőzte San Marinót hétfő este a 2026-os labdarúgó-világbajnokság európai selejtezősorozata H jelű csoportjának 2. fordulójában.

A román csapat már a 6. percben megszerezte a vezetést – egy öngóllal: Cevoli saját kapujába továbbított Bancu passzából. A második góltra majdnem a félidő végéig kellett várni, a 43. percben Mihai Popescu volt eredményes. Szünet után büntetőhöz jutott a román csapat: Dennis Man buktatásáért tizenegyeszt ítélt a bíró, amelyet Răzvan Marin az 54. percben értékesített. A háromgólos előny birtokában a játékosok kiengedtek, San Marino pedig élt a lehetőséggel, és a 68. percben Zannoni révén megszerezte a becsületgólt. A románok ekkor újra rákapcsoltak, egyik támadásuknál Dennis Mant újra buktatták a büntetőterületen, az újabb tizenegyeszt pedig Ianis Hagi váltotta góllra a 75. percben. A hajrában Denis Alibec is betalált, az ötödik hosszabbításpercben, tőle szokatlanul, fejjel továbbított a lécz alá.

Eredményjelző

Vb-selejtező, 2. forduló:

* G csoport: Litvánia – Finnország 2-2, Lengyelország – Málta 2-0;

* H csoport: Bosznia-Hercegovina – Ciprus 2-1, San Marino – Románia 1-5;

* K csoport: Anglia – Lettország 3-0, Albánia – Andorra 3-0.

Fotó: a román labdarúgó-válogatott közösségi oldala

A csoport másik mérkőzésén tagköztársaság csapata 6 ponttal Bosznia-Hercegovina 2-1-re nyert első a tabellán. Ausztria azonban Ciprus ellen, ezzel a volt jugoszláv még nem játszott.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó-világbajnoki selejtező mérkőzés, európai H csoport, 2. forduló: *San Marino – Románia 1-5 (0-2).*

Serravalle, San Marino Stadium, vezette: Damian Sylwestrzak (lengyel).

San Marino: Pietro Amici – Giacomo Benvenuti, Michele Cevoli, Tommaso Benvenuti, Alessandro Tosi (62. Alberto Riccardi) – Alessandro Golinucci, Lorenzo Capicchioni (46. Matteo Valli Casadei), Samuele Zannoni (76. Simone Santi) – Andrea Contadini (46. Nicko Sensoli), Nicola Nanni, Filippo Berardi (66. Nicolas Giacompetti).

Románia: Horațiu Moldovan – Andrei Rațiu, Mihai Popescu (61. Denis Ciobotariu), Andrei Burcă, Nicușor Bancu –Răzvan Marin (80. Dennis Politic), Marius Marin (46. Alexandru Mitriță), Nicolae Stanciu (61. Vlad Dragomir) – Dennis Man, Denis Drăguș (80. Denis Alibec), Ianis Hagi.

Gólszerzők: Samuele Zannoni (67.), illetve Michele Cevoli (6. – öngól), Mihai Popescu (44.), Răzvan Marin (55. – büntetőből), Ianis Hagi (75. – büntetőből), Denis Alibec (90+5.).

Sárga lap: Giacomo Benvenuti (69.), Nanni (88.), Politic (90.).

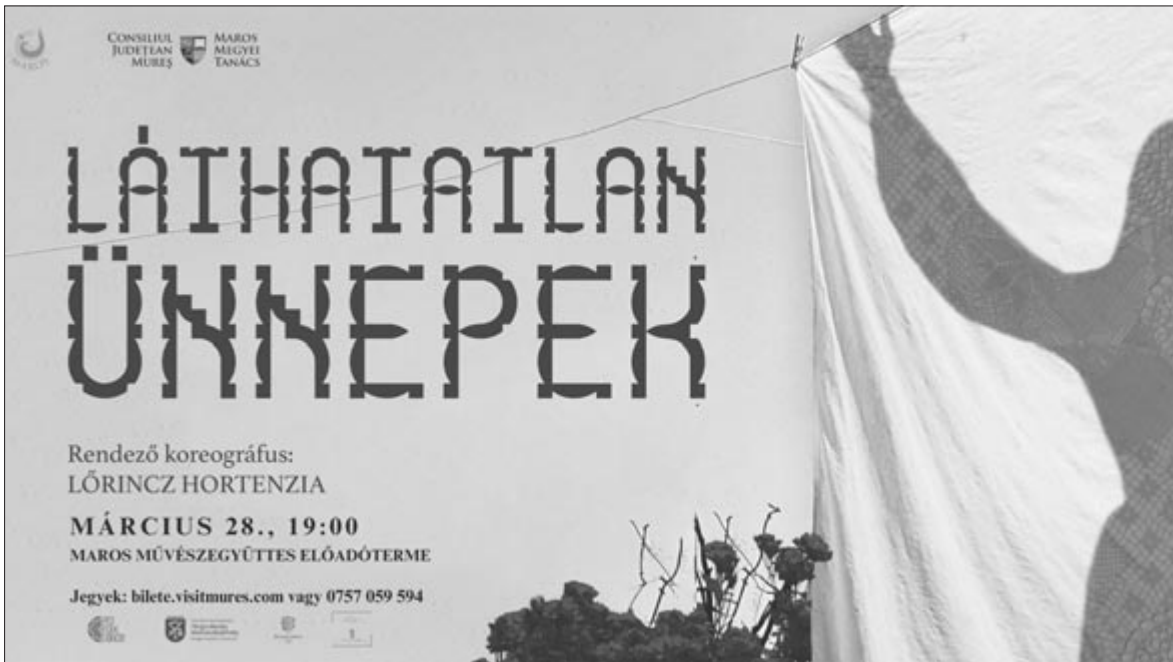
A NÉPÚJSÁG ALAPÍTVÁNY SZÁMÍT ÖNRE

Akárcsak az előző években, alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését. **Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.**

KÉRJÜK, AJÁNLJA FEL JÖVEDELEMADÓJA 3,5 %-ÁT ERRE A CÉLRA!

Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

A Fehér Ház vizsgálja, hogy miként kerülhetett bele egy újságíró az adminisztráció egyik zárt internetes kommunikációs csoportjába

A Fehér Ház vizsgálatot indított hétfőn, hogy miként kerülhetett bele egy újságíró az adminisztráció azon zárt internetes kommunikációs csoportjába, amelyben az érintett zszurnaliszta állítása szerint vezető tisztségviselők a jemeni húszik ellen légicsapások terveit vitatták meg.

Brian Hughes, a Nemzetbiztonsági Tanács szóvivője elmondta, hogy „nem szándékol” módon a minősített adatokról szóló kommunikáció részesévé vált egy arra fel nem hatalmazott személy.

Az esetről az érintett újságíró, Jeffrey Goldberg, a The Atlantic lap főszerkesztője számolt be. Állítása szerint a nemzetbiztonsági tanácsadó Mike Waltz felől érkezett meghívás a Signal üzenetküldő alkalmazás zárt csoportjába, amit elfogadott. Az újságíró így részesévé vált annak az online üzenet-

váltásnak, amelynek összesen 18 tagja volt, köztük J.D. Vance alelnök, Marco Rubio külügyminiszter, Pete Hegseth védelmi miniszter, Mike Waltz nemzetbiztonsági tanácsadó és John Ratcliffe, a CIA igazgatója.

Az újságíró elmondása szerint a csoport tagjaként nyomon tudta követni a jemeni húszik elleni amerikai légicsapásról zajló belső kormányzati eszmecserét, aminek révén előre értesült a március 15-én végrehajtott amerikai csapásról a húszik több célpontja ellen.

A Nemzetbiztonsági Tanács szóvivője az ügygel kapcsolatban megjegyezte, hogy ugyan illetéktelenül vált a csoport tagjává egy személy, ugyanakkor, ami nyilvánosságra került, bemutatja, hogy az adminisztráció vezető tisztségviselői között mély és átgondolt koordináció van szakpolitikai kérdésekben. Brian Hughes megjegyezte, a húszik elleni katonai akció sikere demonstrálta, hogy az nem jelentett kockázatot sem amerikai katonákra, sem a nemzetbiztonságra.

Az ügy szóba került a Kongresszus felsőházában, ahol Chuck Schumer demokrata szenátor bírálta, hogy vezető tisztségviselők érzékeny kormányzati információkat osztottak meg egymással egy külső internetes platformon. (MTI)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- vidék	- 0265/929
- általános	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet		- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,	• Aquaserv:	
Csendőrség, Mentőállomás):	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• Rendőrség	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• SMURD (betegekkel)	- központ	- 0265/208-800
kapcsolatos információk)		- 08008 208-888
• Sürgősségi szolgálat:	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
- gyermekeknek	• Vasútállomás	- 0265/236-284
Marosvásárhelyi	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
Polgármesteri Hivatal	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
otthongondozó szolgálat,		- 0744-282-710
8–16 óra között:	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optika-Optofarm	• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
	• koszorúk	- 0745-606-269
	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Optolens szemsebészet	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Dora Optics		- 0265/262-907
• Dora Medicals		
• Radiológia, echográfia		
Dr. Jeremiás István		
• Prefektúra		
• DIGI		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

rádió
fața
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mădărar

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

SZAKEMBER vállalat építkezési munkálatokat, tetőfedést, -javítást, cserépfor-gatást, meszelést, vakolást, szigetelést, akár saját anyag-ból, vaskapu-hegesztést, kerítést, bármilyen bádogos-munkát, kerttakarítást, a hordalékot elszállítjuk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. László. Tel. 0730-764-518. (25336)

GONDOZÓNŐT keresünk idős, ágyban fekvő hölgy mellé, hétfő reggeltől szerda reggelig (két nap, két éjszaka). Tel. 0740-083-494. (25365)

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, fael-hordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vá-lalok. Tel. 0741-699-761. (25410)

MEGEMLÉKEZÉS

Március 26-án 25 éve hagyta itt szeretett családját id. JÁNOSI SÁNDOR, pótolhatatlan úrt hagyva szívünkben. Drága emlékét egy életen át őrizzük.

Szerettei. (25386-I)

„Lelkem tavába kövek hullanak,
A fájdalomnak nehéz kövei,
A felviharzó tompa csobbanást
Sok apró hullámgyűrű követi.” (R. S.)
Fájó szívvel emlékezünk március 26-án
CSIPOR ILONÁRA
(Szöszi)
szül. Marton
halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott és nyu-galma csendes!
Szerető lányod és szeretteid. (25425-I)

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

☎ 0771195340

📍 Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

🌐 www.doraoptics.ro

Újdonság a Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

AUTONÓM SZÉKELYFÖLD I.

Marosszék, Miklósvár-Bardócszék

Pataki János

Autonóm Székelyföld I.

Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két széklet bemutatva.

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

JÓ NAPOT!

MEGJÖTTEM...

SZERDA 21⁰⁰

ETV ERDELY TV

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban

Uniones Artisticilor Plastici din România

"AZ ALKOTÁSI FOLYAMAT SZÉPSÉGE"

SAJGÓ ILONA

TEXTIL ÉS FESTMÉNY EGYÉNI KIÁLLÍTÁSA

#sajgoilona75

MEGNYITÓ:
2025 MÁRCIUS 27.
CSÜTÖRTÖK 17 ÓRA
BERNÁDI HÁZ
MAROSVÁSÁRHELY

A kiállítást megnyitja:
Nagy Miklós Kund, publicista, művészeti író

Média támogatók:

NÉPÚJSÁG

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

Marosvásárhelyi Rádió România

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING